

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Voorstellen betreffende wijzigingen aan de wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders

In 1954 werden drie voorstellen neergelegd betreffende wijzigingen aan de wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders. De voorstellen werden onlangs behandeld in de kamercommissie voor arbeid en sociale voorzorg; zij zijn nog niet ter sprake gekomen in het Parlement. Wij wensen deze voorstellen te bespreken en enkele losse beschouwingen eraan te wijden; van de gelegenheid gebruik makend willen wij tevens de aandacht vestigen op een paar andere wijzigingen die aan de wetgeving zouden moeten worden aangebracht.

Moeten de wijzigingen aangebracht worden bij middel van een wet of eenvoudig bij koninklijk besluit ?

Is het wel nodig langs de wetgevende macht te passeren om de voorgestelde wijzigingen aan de wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders, door te voeren ? Deze wetgeving bestaat hoofdzakelijk uit de kaderwet van 11 Juni 1937 en het organiek koninklijk besluit van 22 December 1938. De voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op het organiek koninklijk besluit (O.K.B.). Indien het O.K.B. kracht van wet heeft — wat in de voorstellen schijnt vooropgesteld te worden vermits zij onder vorm van wetsvoorstel neergelegd zijn — kunnen er alleen door het Parlement wijzigingen aan worden gebracht. Doch wanneer het O.K.B. geen kracht van wet heeft, kan het eenvoudig bij koninklijk besluit worden gewijzigd. Het komt er dus op neer te weten of het O.K.B. kracht van wet heeft. Het is een netelig vraagstuk dat nooit opgelost werd en waarover tot nog toe niemand zich heeft uitgesproken. Het onderzoek van dit vraagstuk vergt een gans bijzondere studie die buiten het kader van dit artikel valt. Thans beperken wij er ons toe te wijzen op het bestaan van het probleem.

Afschaffing van de bijdragen voor zelfstandige arbeiders van meer dan 65 jaar oud.

Aan de wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders zijn als bijdrageplichtige personen onderworpen, in algemene regel al de werkgevers, al de personen die als zelfstandige arbeider uitsluitend, hoofdzakelijk of op een bijkomende wijze voor eigen

rekening een beroep uitoefenen, zekere categorieën van personen die aan zelfstandige arbeiders geassimileerd worden, en ten slotte de personen die men « de helpers » genoemd heeft, d.w.z. de personen die een werkgever of een zelfstandige arbeider in het uitoefenen van zijn beroep bijstaan of vervangen, zonder te zijnen opzichte door een dienstcontract te zijn verbonden.

In het wetsvoorstel n° 38 van 20 Mei 1954 (Kam. Buitengewone zitting n° 1) wordt voorgesteld eenvoudig al de onderworpenen aan de wetgeving die ouder zijn dan 65 jaar van bijdragen vrij te stellen. Volgens de motivering van het wetsvoorstel is deze vrijstelling van bijdragen gerechtvaardigd omdat de zelfstandige arbeiders van meer dan 65 jaar, die nog een beroep uitoefenen veelal een zeer verminderde activiteit hebben en bijgevolg de bijdragen voor hen zwaar vallen. Een ander reden voor de vrijstelling van bijdragen is volgens het voorstel te vinden in het feit dat de personen van 65 jaar en meer, door het voortzetten van hun activiteit verzaken aan hun pensioen waarop zij anders zouden kunnen aanspraak maken en dat bijgevolg de gemeenschap er bij gebaat is dat zij hun activiteit voortzetten. Doch opdat zij hun activiteit niet zouden stopzetten moeten zij van bijdrage voor de kinderbijslag vrijgesteld worden, volgens het voorstel, omdat er anders gevaar bestaat dat zij wegens deze bijdragen hun activiteit niet zouden voortzetten en integendeel hun pensioen zouden aanvragen.

De bijdrageplichtige personen betalen bijdragen voor de kinderbijslag niet volgens de winst afgeworpen door hun zelfstandig beroep of hun onderneming maar, in algemene regel, op grond van uitwendige kentekens van welstand en, meer bepaald, op grond van het kadastraal inkomen van het landbouwgoed dat zij exploiteren, of van de gebouwen of gedeelten van gebouwen die zij als woning betrekken en deze die zij voor de uitoefening van het beroep gebruiken.

De redenering als zouden de personen boven de 65 jaar geen bijdrage meer moeten betalen omdat zij minder winst in hun zelfstandig beroep verwezenlijken is bijgevolg in strijd met de economie van het stelsel van de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders.

Bij de bewering als zouden de bijdragen voor de zelfstandige arbeiders van meer dan 65 jaar veelal

zwaar vallen worden de feiten en toestanden maar al te zeer veralgemeend. Immers dit is voorzeker niet het geval door vele zoniet de meeste werkgevers, beheerders en commissarissen van vennootschappen, geneesheren, apothekers enz., enz.

De persoon die slechts op zeer bijkomstige wijze een zelfstandig beroep uitoefent en bijgevolg uit dit beroep weinig of geen winst verwezenlijkt, betaalt een even grote bijdrage als de persoon die uitsluitend een zelfstandig beroep uitoefent en van dit beroep leeft, wanneer beide dezelfde levensstandaard er op nahouden. Maar het ware onbillijk dat een persoon die zeer bijkomstig een zelfstandig beroep uitoefent misschien de hoogste bijdrage moet betalen, terwijl een andere persoon die uitsluitend een zelfstandig beroep uitoefent en uitsluitend van dit beroep kan leven, geen bijdrage moet betalen omdat hij 65 jaar is geworden.

Van economisch standpunt is het te verdedigen een persoon die op bijkomstige wijze een zelfstandig beroep uitoefent evenveel te doen bijdragen als iemand die uitsluitend een zelfstandig beroep uitoefent en hiervan leeft. De persoon die twee of meer beroepen uitoefent en dus twee of meer inkomsten heeft, is in de mogelijkheid tegen lagere prijzen te verkopen of tegen lagere lonen te werken dan zijn concurrent die hetzelfde beroep uitoefent, maar slechts dit beroep uitoefent en hiervan moet leven. Deze mogelijkheid van oneerlijke concurrentie moet niet aangewakkerd worden door de eerste lagere bijdragen te laten betalen dan de laatste. Doch het is ook economisch verdedigbaar de oudere generaties niet aan te zetten verder een zelfstandig beroep uit te oefenen, wanneer zij van een pensioen kunnen genieten, terwijl zij anders concurrentie blijven voeren tegen de aankomelingen die daarbij reeds voor het pensioen der oudere generaties moeten bijdragen. De oudere generaties moeten niet aangezet worden voort concurrentie te voeren tegen de jongeren door hen van bijdragen te ontslaan.

Wat zal er geschieden met de «helpers» van de bijdrageplichtige personen die 65 jaar zijn geworden?

Het wetsvoorstel is aldus geformuleerd: «de personen ouder dan 65 jaar, zijn vrijgesteld van het betalen van bijdrage». Dit artikel zou ingelast worden in de wet van 10 Juni 1937. Is het de bedoeling dat de personen van meer dan 65 jaar aan de wetgeving op de kinderbijslag onderworpen blijven doch geen bijdrage meer moeten betalen of is het de bedoeling van hun onderwerping aan de wet af te zien? Uit de tekst van het voorstel menen wij te mogen afleiden dat de personen van meer dan 65 jaar onderworpen blijven aan de wetgeving doch alleen geen bijdrage meer moeten betalen. In dit geval moeten hun helpers nog hun bijdrage betalen en valt slechts de hoofdbijdrage weg van de persoon die 65 jaar is geworden. Integendeel, indien de persoon van meer dan 65 jaar eenvoudig niet meer aan de wet zou zijn onderworpen, zou hij tevens geen helpers kunnen hebben die onderworpen zijn.

Wanneer deze maatregel getroffen wordt is het in elk geval beter dat de personen ouder dan 65 jaar onderworpen blijven, doch slechts vrijgesteld worden van bijdrage omdat, zoals wij zegden, eventueel de helpers-bijdrage dan toch behouden blijft. Het is ten andere ook in hun belang dat de personen ouder dan 65 jaar onderworpen zouden blijven, want dan behouden zij hun recht op bijslag terwijl zij in het ander geval dit recht verliezen. Nu, het wetsvoorstel is niet klaar en het zou op dit punt moeten verduidelijkt worden.

Volgens het voorstel is de gemeenschap er bij gebaat wanneer de zelfstandige arbeiders van 65 jaar hun

pensioen nog niet aanvragen doch hun zelfstandig beroep blijven uitoefenen. Wij hebben reeds gezegd dat de oudere generaties geen concurrentie moeten blijven voeren tegen de jongeren, wanneer zij van een pensioen kunnen genieten, vooral wanneer de jongere generaties daarbij voor dit pensioen nog bijdragen moeten storten.

Maar al was de gemeenschap er nog bij gebaat dat een pensioengerechtigde zijn pensioen niet aanvraagt, daaruit afleiden dat de bijdragen voor de kinderbijslag moeten wegvallen, om deze personen aan te zetten hun beroep te blijven uitoefenen, is volledig verkeerd. Of is de gemeenschap niet gebaat bij de bijdragen voor de kinderbijslag?

In de wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders is er een middel voorzien, niet alleen om aan de bijdrageplichtige personen van 65 jaar en meer die in een moeilijke financiële toestand verkeren vrijstelling of vermindering van bijdrage te verlenen, maar om aan alle bijdrageplichtigen, welke ook hun ouderdom is, die in financiële moeilijkheden verkeren vermindering of vrijstelling van bijdragen te geven. Het Beperkt Comité van de Commissie van Advies over Contrôle en Betwistingen, is bevoged aan elk onderworpen persoon voor wie de bijdragen zwaar vallen, vermindering of vrijstelling van bijdrage toe te staan.

Is het in die omstandigheden nodig een algemene maatregel te treffen, waarvan niet alleen de personen zullen genieten voor wie de bijdrage zwaar valt; doch waarvan ook de bijdrageplichtigen van 65 jaar zullen genieten die de bijdrage gemakkelijk kunnen betalen, in vele gevallen gemakkelijker zelfs dan een persoon die een zelfstandig beroep begint uit te oefenen?

De bijdrageplichtige personen zijn ingedeeld in zeven categorieën volgens de graad van welstand, berekend over het algemeen op grond van het kadastraal inkomen. Ieder categorie betaalt een bepaalde bijdrage; voor de eerste categorie bedraagt zij slechts 18 fr. per halfjaar.

Wanneer men absoluut een gunstmaatregel wil treffen voor de onderworpenen aan de wetgeving die 65 jaar zijn geworden, zou men dan niet beter doen hen van een of misschien van twee categorieën bijdrageplichtigen te verlagen?

De bijslag voor de weeskinderen.

In hetzelfde wetsvoorstel van 20 Mei 1954 wordt voorgesteld de wezentoeslag voor de weeskinderen van de zelfstandige arbeiders op te voeren tot hetzelfde bedrag als de wezentoeslag voor de weeskinderen van de loontrekkenden. Zoals het voorstel opgesteld is wordt die gelijkstelling hoegenaamd niet verwezenlijkt. Het voorstel zal moeten aangevuld en verbeterd worden om die gelijkstelling te bekomen.

Om van de verhoogde wezentoeslag te genieten is het voor de weeskinderen van de loontrekkende arbeiders voldoende dat de overleden of de overlevende vader of moeder van het weeskind een beroepsloopbaan als loontrekkende achter de rug heeft. Volgens het opstel van het voorstel zou alleen uit hoofde van de beroepsloopbaan van de overleden vader de verhoogde bijslag voor de weeskinderen van zelfstandige arbeiders worden betaald. Integendeel de beroepsloopbaan die vereist wordt van de zelfstandige arbeiders om recht te hebben op verhoogde wezenbijslag is in algemene regel minder lang dan de beroepsloopbaan die wordt vereist van de loontrekkende om de verhoogde wezenbijslag te kunnen genieten.

In de wetgeving op de kinderbijslag voor loon-

trekkende arbeiders kunnen drie categoriën weeskinderen, wier overleden of overlevende vader of moeder aan een bepaalde beroepsloopbaan voldoen van verhoogde kinderbijslag m.a.w. van wezenbijslag genieten.

1. de weeskinderen van vader of moeder hebben recht op een hogere dan de gewone kinderbijslag.
2. de weeskinderen van vader en moeder hebben recht op een bijslag die nog hoger is dan de bijslag voor de weeskinderen van vader of moeder.
3. In afwijking van n° 1 hebben de weeskinderen van vader, wier moeder a) bij de haard blijft en b) geen enkele winstgevendende beroepsbedrijvigheid uitoefent, recht op dezelfde bijslag als de weeskinderen van vader en moeder.

Nochtans, in het eerste en derde geval, indien de overlevende vader of moeder een nieuw huwelijk heeft aangegaan of een huishouden vormt met een persoon van het ander geslacht, verliest hij (of zij) alle recht op verhoogde kinderbijslag en heeft hij (of zij) alleen nog recht op de gewone kinderbijslag. (art. 50bis en 56bis gecoörd. wetten op de kinderbijslag voor loontrekkende arbeiders).

Volgens het wetsvoorstel kunnen eveneens drie categoriën, weeskinderen van zelfstandige arbeiders, op verhoogde kinderbijslag aanspraak maken.

1. de weeskinderen van vader of moeder krijgen hetzelfde bedrag aan kinderbijslag als de weeskinderen van de loontrekkende vader of moeder (art. 4). Het artikel is nochtans in te algemene termen opgesteld, zodat van de belanghebbenden niet meer vereist wordt dat zij een zekere beroepsloopbaan als zelfstandige arbeider gehad hebben.
2. De weeskinderen van vader en moeder krijgen hetzelfde bedrag kinderbijslag als de weeskinderen van loontrekkenden die beide ouders hebben verloren. (wetsvoorstel art. 2 en 3; O.K.B. art. 93bis en 93ter; en art. 49 litt. e).
3. In afwijking van n° 1 hebben weeskinderen van vader alleen wier moeder geen beroep uitoefent eveneens recht op hetzelfde bedrag van kinderbijslag als de weeskinderen van loontrekkenden die beide ouders hebben verloren. (wetsvoorstel art. 2 en 3; O.K.B. art. 93bis en 93ter en art. 49 litt. A tot D.)

Zoals men kan vaststellen wordt in de wetgeving op kinderbijslag voor loontrekkende arbeiders vereist dat de moeder 1) bij de haard blijft en 2) geen enkele winstgevendende bedrijvigheid uitoefent. In het voorstel wordt integendeel alleen vereist dat de moeder geen beroep uitoefent doch wordt niet vereist dat zij thuis en bij haar kinderen blijft noch dat zij geen winstgevendende activiteit heeft

Wij hebben gezien dat, indien de loontrekkende overlevende vader of moeder hertrouwd of met een persoon van het ander geslacht samen woont hij (of zij) alle recht op verhoogde kinderbijslag verliest.

Deze beperking is ook voorzien in het wetsvoorstel doch, zoals het voorstel opgesteld is (art. 4) heeft deze beperking alleen betrekking op het eerste geval en niet op het derde. Met andere woorden zouden de weeskinderen van de vader wier moeder geen beroep uitoefent doch hertrouwd is of samen woont met een persoon van het ander geslacht, toch recht hebben op kinderbijslag zoals de weeskinderen van vader en moeder.

De bijdrage van de echtgenote helpster.

Aanvankelijk was de vrouw helpster van haar man niet onderworpen als helpster wanneer haar echtgenoot tot de laatste van de zes categoriën bijdrageplichtigen behoorde. (art. 36 litt. B)

In 1951 werd deze bepaling uitgebreid tot de echtgenote-helpster wier man tot de laatste of voorlaatste van de zes categoriën bijdrageplichtigen behoorde. (K.B. van 9.1.51)

In 1953 werden zeven in plaats van zes categoriën bijdrageplichtigen gevormd (K.B. van 4 Juli) doch het besluit van 1951 werd niet gewijzigd, m.a.w. alleen de echtgenote-helpster van de laatste en voorlaatste categorie bleef vrijgesteld, zodat praktisch men terug in de toestand verkeerde als vóór 1951. Bij voorbeeld, aanvankelijk was de echtgenote-helpster van een man die een lager kadastraal inkomen had dan 1.800 fr. niet onderworpen. Sinds 1951 was tevens de echtgenote-helpster van de man die een kadastraal inkomen had beneden de 2.300 fr. niet onderworpen. Doch sinds in 1953 een zevende categorie bijdrageplichtigen is ingesteld is wederom slechts de echtgenote-helpster van een man die een kadastraal inkomen heeft van minder dan 1.800 fr. aan de wetgeving niet onderworpen. In 1953 heeft men voorzeker vergeten art. 36 betreffende de echtgenote-helpster aan te passen aan de instelling van de zevende categorie van bijdrageplichtigen. Om minstens de toestand te behouden zoals hij in 1951 gewild was, had men in 1953 artikel 36 littera B moeten wijzigen en voorzien dat de echtgenote-helpster van de zelfstandige arbeiders die tot een der drie laatste categoriën bijdrageplichtigen behoorden, niet is onderworpen.

In het wetsvoorstel van 11 Mei 1954 (Kamer n° 22 Bijzondere zitting n° 1) wordt die wijziging niet voorgesteld, doch wordt ineens een groter stap vooruitgezet, zodat die wijziging voorbijgestreefd en zonder voorwerp zou worden. Alleen nog de echtgenote-helpster van de zelfstandige arbeiders die tot de eerste en de tweede categorie bijdrageplichtigen behoren, zou nog als helpster aan de wetgeving zijn onderworpen. De echtgenote-helpster van de zelfstandige arbeiders die tot een der vijf laatste categoriën bijdrageplichtigen behoren, zou bijgevolg geen bijdrage meer moeten storten. Practisch zou alleen nog bijdrageplichtig zijn de echtgenote-helpster van de zelfstandige arbeider die een kadastraal inkomen van meer dan 4.000 fr. heeft.

Verval van het recht op kinderbijslag.

Het wetsvoorstel van 11 Mei 1954 (Kamer n° 25 Bijzondere Zitting n° 1) heeft voor doel de verjaringstermijn van de bijslag, tot het beloop van het bedrag der achterstallige bijdragen, op dezelfde duur te brengen als de verjaringstermijn van de bijdragen. Om dit doel te bereiken wordt voorgesteld artikel 272 van het Organiek Koninklijk Besluit te wijzigen. Het is nochtans niet artikel 272 van het O.K.B. dat moet worden gewijzigd om het vooropgestelde doel te bereiken doch wel art. 124 van dit besluit.

Bij artikel 124 van het O.K.B. wordt bepaald dat ieder belanghebbende de kinderbijslag, waarop hij meent recht te hebben moet aanvragen en dat hij slechts recht heeft op de bijslag van af het semester tijdens hetwelke de aanvraag gedaan is of hoogstens vanaf het voorgaand semester. Het artikel voegt eraan toe dat in geen geval bijslag wordt verleend voor semesters die aan deze twee semesters voorafgaan. Het betreft hier werkelijk een verval-termijn en geen verjaringstermijn.

Om het doel te bereiken gesteld in het wetsvoorstel, moet artikel 124 worden gewijzigd en moet worden bepaald dat de belanghebbende, bij de eerste aanvraag om bijslag, voor het verleden kan aanspraak maken op de bijslag tot het beloop van de niet verjaarde achterstallige bijdragen.

Artikel 272 waarvan de wijziging wordt voorgesteld, bepaalt slechts dat de belanghebbende binnen een betrekkelijk korte termijn verhaal bij de vrede-rechter moet uitoefenen wanneer zijn recht op bijslag of het bedrag aan bijslag waarop hij aanspraak maakt, door de kas waarbij hij aangesloten is, wordt betwist. Het recht op bijslag voor het verleden, tot het beloop van de niet verjaarde achterstallige bijdragen, moet bijgevolg in een gewijzigd artikel 124 vastgesteld worden. Artikel 272 betreft alleen de uitoefening van dit recht.

Wanneer op het ogenblik van de eerste aanvraag alsdan b.v. een betwisting ontstaat over het recht op de bijslag, zal de belanghebbende krachtens artikel 214, tot het beloop van de achterstallige bijdragen, het recht op bijslag kunnen opeisen doch hij zal zijn vordering binnen de termijnen voorzien in artikel 272 moeten instellen.

Men kan zich afvragen of de vervaltermijn van artikel 124 moet vervangen worden door een verjaringstermijn en of de termijn voorzien in artikel 272 voor de uitoefening van het recht op bijslag moet verlengd worden. Wanneer een belanghebbende tot 5 jaar achteruit aanspraak kan maken op bijslag, die hij toch door zijn nalatigheid niet bekomen heeft, menen wij dat de vervaltermijn mag behouden blijven. Wanneer het recht op bijslag van iemand wordt betwist heeft deze persoon er alle belang bij niet te wachten om zijn recht uit te oefenen; hij zal normaal onmiddellijk reageren en zijn recht opeisen. Een korte verjaringstermijn voor de uitoefening van het recht op bijslag kan de belanghebbenden bijgevolg niet schaden. Integendeel, voor een kas voor kinderbijslag is het nodig dat zij de dag kan vooruitzien waarop zij in elk geval haar rekeningen over voorbije jaren, definitief kan uitsluiten. Voor de kassen is een vervaltermijn voor het recht op kinderbijslag en een korte verjaringstermijn voor de uitoefening van dat recht bijgevolg aangewezen.

Zoals wij reeds hebben te kennen gegeven zijn wij accoord dat de vervaltermijn van de kinderbijslag tot het beloop van de achterstallige bijdragen, zoals het in het voorstel goed wordt bepaald, op dezelfde duur als de verjaringstermijn van de bijdrage wordt gebracht.

Wanneer een zelfstandige arbeider die aan de wetgeving onderworpen is, reeds vijf jaar of meer zijn zelfstandig beroep uitoefent vooraleer hij zijn inschrijving vraagt of vooraleer hij wordt opgespoord, kunnen zijn achterstallige bijdragen over de vijf voorbije jaren ingevorderd worden. Die zelfstandige arbeider heeft b.v. twee kinderen en het bedrag van de bijslag waarop hij kan aanspraak maken is hoger dan de bijdrage die hij moet storten. Volgens de huidige wetgeving moet die persoon voor de vijf vorige jaren zijn achterstallige bijdrage betalen, doch hij heeft slechts recht op de bijslag voor het lopend semester en hoogstens voor het voorgaand semester. Op grond van de wijziging zou de belanghebbende over de vijf voorgaande jaren op bijslag mogen aanspraak maken, maximum tot het beloop van de achterstallige bijdragen die hij verschuldigd is. Indien hij b.v. voor een semester recht heeft op 1.600 fr. bijslag doch voor dit semester 1.000 fr. bijdrage verschuldigd is, zou hij in elk geval slechts op 1.000 fr. bijslag recht hebben dewelke zou gecompenseerd worden met de 1.000 fr. bijdrage die hij verschuldigd is. De 600 overige francs zouden ver-

loren zijn. Indien hij integendeel voor een semester recht heeft op 800 fr. bijslag en 1.000 fr. bijdrage verschuldigd is, zou hij het verschil van 200 fr. moeten bijleggen. Vergeleken met het huidig stelsel moet men besluiten dat de wijziging billijke gevolgen zou hebben.

In feite wordt dit stelsel reeds gedeeltelijk toegepast ingevolge een advies van de Commissie van advies over controle en betwistingen. De Commissie heeft immers geadviseerd dat de compensatie mag gedaan worden tussen de bijdragen en de bijslag wanneer deze laatste ten minste evengroot of hoger is dan de eerste. Volgens het advies van de commissie mag nochtans geen compensatie geschieden indien de bijslag lager is dan de bijdrage. In dit geval is de bijslag verloren en de bijdrage moet volledig betaald worden. De Commissie is immers van oordeel dat de persoon wiens bijslag hoger is dan zijn bijdrage, mag gepresumeerd worden te goeder trouw te zijn, terwijl van de persoon wiens bijslag lager is dan de bijdrage mag verondersteld worden dat hij zich heeft willen onttrekken aan zijn verplichtingen.

In het wetsontwerp wordt dit onderscheid niet gemaakt. Indien men presumeert dat de belanghebbende wiens bijslag lager is dan de bijdrage, zich heeft willen onttrekken aan zijn verplichtingen, moet men hem de gelegenheid geven te bewijzen dat hij toch te goeder trouw heeft gehandeld. Om procedures te vermijden waardoor de onderlinge kassen des te langer moeten wachten om hun rekeningen over voorbije jaren af te sluiten, is het misschien beter, zoals in het voorstel, eenvoudig geen onderscheid te maken.

De bijdrage-plichtige zelfstandige arbeider die over een personen-auto beschikt.

Bij deze bespreking van enkele wetsvoorstellen met betrekking tot de wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders, achten wij het opportuun de aandacht te vestigen op een paar wijzigingen die aan het O.K.B. zouden mogen gebracht worden.

Het O.K.B. van 1938 voorziet verschillende categorieën bijdrage-plichtigen op grond van uitwendige kentekens, meestal het kadastraal inkomen, ingedeeld volgens de graad van de welstand. Voor elke categorie is een bijdrage vastgesteld in verhouding tot de graad van welstand. Het bedrag van de bijdrage is voor de laagste categorie 18 fr. per halfjaar en voor de hoogste 1.000 fr. per halfjaar. Doch het artikel 175 van het O.K.B., afbreuk doende aan deze indeling in categorieën, bepaalt dat elke bijdrage-plichtige de hoogste bijdrage d.w.z. 1.000 fr. per semester moet betalen van zohaast hij over een personen-auto beschikt.

Een persoon die normaal slechts een bijdrage van 18 fr. moet betalen omdat hij een klein kadastraal inkomen heeft, wordt bijgevolg verplicht een bijdrage van 1.000 fr. te betalen omdat hij over een personen-auto beschikt. Merken wij op dat deze persoon meestal slechts een tweedehandsauto heeft. Integendeel een persoon die normaal reeds een bijdrage van 1.000 fr. moet betalen omdat hij een groot kadastraal inkomen heeft, moet praktisch niets bijleggen als hij over een personen-auto beschikt vermits hij reeds de maximum bijdrage betaalt. Daarbij komt nog dat deze persoon soms een luxueuze personen-auto voert. Een invalide die wegens zijn invaliditeit verplicht is van een auto gebruik te maken, maar die nog, zo goed het gaat, een onbenullig zelfstandig beroep uitoefent, wordt verplicht de hoogste bijdrage te betalen omdat hij in een auto rijdt.

Dit zijn enkele voorbeelden van de onrechtvaardige en absurde toestanden waartoe artikele 175 aanleiding geeft.

Aan het principe dat een bijdrage-plichtige de hoogste bijdrage moet betalen van zohast hij een personen-auto heeft, wordt een uitzondering gemaakt: de personen die een personen-auto nodig hebben voor de uitoefening van hun beroep zijn vrijgesteld van de verhoging (art. 175 litt. D). Een ministerieel besluit van 22 Mei 1939 heeft een beperkte en beperkende opsomming gemaakt van de verschillende beroepen die het gebruik van een auto vereisen. Het valt onmiddellijk op dat deze bepalingen volledig verouderd zijn. Wie gebruikt thans werkelijk zijn auto niet voor de uitoefening van zijn beroep? Maar intussen genieten de bijdrageplichtigen in het ministerieel besluit opgesomd, die een personen-auto hebben vrijstelling van de verhoging, terwijl al de andere bijdrageplichtige personen die een personenwagen voeren ipso facto de hoogste bijdrage moeten storten, wat een onrechtvaardige toestand te meer is.

In 1938-39 kon het bezit van een auto nog als een luxe beschouwd worden en vermits de bijdragen worden vastgesteld rekening gehouden met uitwendige tekens van welstand was de auto een aangewezen norm om de bijdrage vast te stellen en haar in grote mate te verhogen.

Thans moet de auto als een instrument voor de uitoefening van het beroep aangezien worden. Kan men in deze omstandigheden de auto nog in aanmerking nemen om het bedrag van de bijdrage vast te stellen? Voor de vaststelling van de categorie waarbij een bijdrage-plichtige behoort en meteen voor de vaststelling van het bedrag van zijn bijdrage, wordt niet alleen rekening gehouden met het kadastraal inkomen van zijn woonhuis maar ook met het kadastraal inkomen van de lokalen en werkplaatsen die hij gebruikt voor de uitoefening van zijn beroep. De auto is als instrument voor de uitoefening van het beroep, voorzeker even dienstig om de categorie waartoe de bijdrage-plichtige behoort vast te stellen, als de lokalen die voor het beroep aangewend worden. Het komt er op aan de auto op grond van rechtvaardige normen in aanmerking te nemen, om de categorie waartoe de bijdrage-plichtige behoort vast te stellen en zijn bijdrage te bepalen.

Naar ons oordeel kan de personenauto in aanmerking genomen worden zonder aan de ingestelde categorieën van bijdrage-plichtigen te raken doch door alle bijdrageplichtige personen zonder onderscheid, zelfs wanneer zij reeds de hoogste bijdrage moeten betalen, te verplichten een lichte bijkomende bijdrage te storten in evenredigheid met de verkeersbelasting die zij op hun autovoertuig verschuldigd zijn.

Wanneer wij een bijkomende bijdrage van 5 % op de verkeersbelasting vooropstellen, stelt men vast dat dit voor ieder persoon afzonderlijk een kleinigheid is in verhouding met de verkeersbelasting die hij betaalt, met de auto die hij zich permitteert. Een persoon die 600 fr. verkeersbelasting betaalt, zou 30 fr. per jaar, hetzij per halfjaar 15 fr. bij zijn gewone bijdrage moeten bijleggen, terwijl een persoon die 10.000 fr. verkeersbelasting betaalt jaarijks 500 fr. of per semester 250 fr. bij zijn gewone bijdrage zou moeten bijleggen.

De onrechtvaardige toestanden waarover wij het hadden zouden hiermede zijn opgelost: een persoon b.v. die normaal 155 fr. betaalt per halfjaar en een auto heeft waarvoor hij 600 fr. verkeersbelasting betaalt zou $155 + 15 = 170$ fr. bijdrage betalen. Een ander persoon die normaal 1.000 fr. bijdraagt per halfjaar en een auto heeft waarvoor hij 6.000 fr. verkeersbelasting betaalt, zou $1.000 + 150 = 1.150$ fr. aan bijdragen per halfjaar betalen. Het geval van de invalide zou meteen zijn beslag krijgen. Indien de invalide van verkeersbelasting vrijgesteld is, zou hij geen bijdrage

betalen en indien hij vermindering van verkeersbelasting geniet, zou zijn bijkomende bijdrage in dezelfde mate verminderd worden.

De «gewezen» zelfstandige arbeiders.

De zelfstandige arbeiders die minstens gedurende 10 jaar een zelfstandig beroep in België uitgeoefend hebben en die opgehouden hebben een zelfstandig beroep uit te oefenen, worden «gewezen» zelfstandige arbeiders genoemd. Zij blijven onderworpen aan de wet en moeten verder bijdragen betalen. De gewezen zelfstandige arbeiders die tot een der vier laatste categorieën van zelfstandige arbeiders behoren, degene die ouder zijn dan 65 jaar en degene die van een kosteloos ouderdomsrentetoeslag genieten, zijn nochtans van bijdragen vrijgesteld. Doch wanneer deze personen b.v. nog over een auto beschikken, of dienstboden of huispersoneel hebben, blijven zij toch bijdragen verschuldigd (art. 38, 171, 175 van het O. K. B.).

De onderwerping aan de wetgeving van de gewezen zelfstandige arbeiders leidt tot allerlei toestanden die op zijn minst onbillijk zijn. Wij geven maar één voorbeeld doch dat veelvuldig voorkomt. Een jonge vrouw van 25 jaar die alleen staat oefent b.v. het beroep van modiste uit om in haar levensonderhoud te voorzien. Op 35 jaar treedt zij in het huwelijk en vermits haar man in het onderhoud van het huishouden voorziet, houdt zij op haar beroep van modiste uit te oefenen. Doch ondertussen heeft zij tien jaar een zelfstandig beroep uitgeoefend, zij is «gewezene» en moet minstens tot de ouderdom van 65 jaar bijdragen betalen.

De gewezen zelfstandige arbeiders kunnen eventueel van categorie verlaagd worden of van hun onderwerping aan de wetgeving kan worden afgezien.

Sommigen beweren dat de onderwerping aan de wetgeving van gewezen zelfstandige arbeiders noodzakelijk is voor de goede gang van het stelsel van de kinderbijslag. Zij vrezen dat vele onderworpen die een helper hebben fictief zich als gewezenen zouden opgeven waardoor de helper hoofdbijdrageplichtige zou worden en praktisch de bijdrage van de helper zou wegvallen. Wij kunnen deze opvatting niet delen. Wie zou, om een bijdrage voor de kinderbijslag te besparen, het gevaar willen lopen dat de verklaring van gewezenen die hij voor de sector van de kinderbijslag afgelegd heeft, tegen hem als bewijs zou worden uitgespeeld op een ander terrein? Een voorbeeld zal ons idee verduidelijken. Zal een landbouwer voor de kinderbijslag wilen verklaren dat hij gewezenen is, dat hij zijn hof aan zijn zoon overgelaten heeft, op gevaar af dat deze laatste de verklaring van zijn vader vroeg of laat tegen hem uitspeelt als bewijs dat hij werkelijk het hof overgenomen heeft. Wij geloven dat de meeste zelfstandige arbeiders zouden zeggen «het sap is de kool niet weerd» en dat weinigen of gene voor die kleine besparing die zij zouden kunnen doen het gevaar zouden willen lopen «uitgekleed te zijn vóór zij slapen gaan» zoals een ander spreekwoord zegt.

De verzaking aan de onderwerping van de gewezen zelfstandige arbeiders zou de inkomsten van het regime weinig verminderen, want b.v. in 1953 waren slechts 4920 personen als gewezen zelfstandige arbeiders aan de wetgeving onderworpen. Vanzelfsprekend zouden de gewezen zelfstandige arbeiders de nadelen met de voordelen moeten aanvaarden. Wanneer van hun onderwerping als gewezenen afgezien wordt, zouden zij ook geen aanspraak meer kunnen maken op de kinderbijslag van zohast zij geen zelfstandige arbeider meer zijn.

De voorstellen van wijziging der wetgeving op de kinderbijslag voor zelfstandige arbeiders die wij behandeld hebben, komen meestal neer op vermindering of vrijstelling van bijdragen van onderworpen personen ofwel verhoging van bijslag van rechthebbenden. Het is nodig te onderzoeken of het regime hierdoor geen gevaar loopt, want niet alleen het evenwicht tussen het totaal bedrag der bijdragen en het totaal bedrag van de bijslag moet verzekerd blijven, doch het regime moet ook over de nodige reserves beschik-

ken om aan alle eventualiteiten het hoofd te kunnen bieden. Daarom is het wenselijk de verschillende voorstellen niet afzonderlijk maar samen te onderzoeken om na te gaan in hoeverre zij kunnen doorgevoerd worden zonder het evenwicht tussen de bijdragen en de bijslag te verbreken en zonder de reserves van het stelsel aan te spreken.

Georges DE CUYPER,
Advocaat bij het Hof
van Beroep te Brussel.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 3 Januari 1955.

Voorzitter : M. De Clippele.
Raadsheer-Verslaggever : M. Delahaye.
Advocaat-Generaal : M. Mahaux.

Strafrecht. — Het verval van rechten krachtens art. 123 sexies W. v. S. kan niet opgeheven worden door een maatregel van genade.

Het verval der in art. 123 sexies W. v. S. bedoelde rechten kan niet aangezien worden als een straf, doch als een veiligheidsmaatregel van burgerlijke aard, die noch in zijn geheel, noch ten dele kan opgeheven worden bij wijze van genade.

Artikel 7 lid 2 van de wet van 29 Februari 1952 heeft de aard van het verval dezer rechten niet gewijzigd, maar zich er toe beperkt een uitzonderlijke termijn voor te behouden om de opheffing of beperking van het verval aan te vragen ten voordele van degenen die veroordeeld zijn tot een criminele straf, welke bij wijze van genade zodanig verminderd is dat nog slechts een vrijheidsstraf van ten hoogste vijf jaren overblijft.

De uitzonderlijke bepalingen van voornoemd artikel 7 lid 2 zijn op beperkende wijze enkel toepasselijk op hen, die veroordeeld werden tot een criminele straf, welke door genade zodanig verminderd is dat nog slechts een vrijheidsstraf van ten hoogste vijf jaren overblijft, met uitsluiting van degenen, die veroordeeld zijn tot een correctionele straf, die door genade verminderd of kwijtgescholden is.

Lancsweert Jean.

Gelet op het bestreden arrest, op 18 Juni 1954 door het Hof van beroep te Brussel gewezen :

Over het eerste middel : schending van artikelen 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952; 163; 195, 211 van het wetboek van strafvordering, 97 van de Grondwet,

Eerste onderdeel : doordat het bestreden arrest verklaart dat het genadebesluit van 13 December 1950 zonder invloed is op het karakter der straf, die steeds van aard is het verval der rechten voorzien bij artikel 123 sexies van het wetboek van strafrecht, die slechts burgerlijke sancties zijn, mede te brengen,

dan wanneer, weliswaar voor de eerste maal in de wet van 29 Februari 1952, de wetgever op uitdrukkelijke wijze en zonder zichzelf ooit tegen te spreken, gewild heeft dat de genadeverlening tot opheffing van de burgerlijke onbekwaamheden zou leiden, voor zover de straf kwijtgescholden werd of omgezet werd in een andere straf die deze onbekwaamheid niet noodzake-

lijkerwijze tot gevolg heeft, en wanneer hij de mening toegedaan was dat zulks misschien voor de hand lag, maar het toch beter vond de zaak te beslechten door een uitdrukkelijke bepaling, te weten artikel 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952, waaraan, gezien de vaststaande wil van de wetgever, een ruime betekenis dient gehecht in strijd met de bovenvermelde bewering van het arrest :

Overwegende dat aanlegger in zijn memorie laat gelden dat hij bij arrest van het Krijgshof dd. 9 Maart 1950, verwezen werd in een gevangenisstraf van één jaar met levenslange vervallenverklaring van de burgerlijke en politieke rechten (artikel 123 sexies van het strafwetboek) en dat, bij genadebesluit dd. 13 December 1950, deze gevangenisstraf, na aftrek van de voorlopige hechtenis, kwijtgescholden werd;

Overwegende dat het verval der rechten voorzien door artikel 123 sexies van het strafwetboek uitgesproken ten laste van aanlegger bij arrest van het Krijgshof dd. 9 Maart 1950 niet kan aangezien worden als een straf maar wel als een veiligheidsmaatregel van burgerlijke aard; dat het derhalve, noch in zijn geheel, noch ten dele, kan opgeheven worden bij wijze van genade;

Overwegende dat artikel 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952 de aard van het verval dezer rechten niet gewijzigd heeft, maar er zich bij beperkt heeft een uitzonderlijke termijn voor te behouden, om de opheffing of beperking van het opgelopen verval aan te vragen, aan degenen die veroordeeld werden tot een criminele straf welke bij wijze van genade zodanig verminderd is dat er nog slechts een vrijheidsstraf van ten hoogste vijf jaar overblijft; dat het eerste onderdeel van het middel, berust op een verkeerde uitlegging van artikel 7, alinea 2, van genoemde wet en naar recht faalt;

Tweede onderdeel : doordat het bestreden arrest verklaart dat aanlegger aanvoert dat hij krachtens artikel 7 der wet van 29 Februari 1952 gerechtigd was om een verhaal in te dienen tegen de vermelde vervallenverklaring alhoewel deze wettekst evenmin toepasselijk is ter zake, daar eiser niet tot een criminele straf veroordeeld werd, met als gevolg dat de beschikkingen van de wet van 14 Juni 1948 reeds werden toegepast,

dan wanneer aanlegger staande houdt dat hij krachtens artikel 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952 gerechtigd was een verhaal in te dienen tegen de vermelde vervallenverklaring, daar een ruime zin aan de bewoordingen der wet moet worden gehecht, wanneer de wil van de wetgever, alhoewel niet letterlijk uitgedrukt, een ruime inhoud aan de wettekst heeft gegeven, en dit bewezen wordt zonder in tegenpraak te komen met de wettekst zelf, door de duidelijke en ondubbelzinnige uitspraken in de voorberei-

dende werkzaamheden waarbij de wettekst slechts als voorbeeld moest dienen om een einde te stellen aan alle betwisting, door de logische interpretatie van de wetsbepaling in verband gebracht met de betekenis die aan de gratie over het algemeen dient gegeven te worden, en door de reden getrokken uit het feit dat de wetgever het geval van deze die tot een criminele straf werden veroordeeld wel heeft geregeld en aldus, a fortiori, ook het geval van eiser, die slechts tot een correctionele straf is veroordeeld,

en dan wanneer het feit dat de beschikkingen van de wet van 14 Juni 1948 op aanlegger reeds werden toegepast, evenmin voor hem als voor de veroordeelden tot een criminele straf een beletsel is voor de toepassing van artikel 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952, daar met anders te onderstellen, men de toepassing van vermeld artikel 7 zou doen afhangen van een voorwaarde in de wet zelf niet voorzien,

Over het tweede onderdeel in zijn geheel :

Overwegende dat de uitzonderlijke bepalingen van artikel 7, alinea 2, op beperkende wijze enkel toepasselijk zijn op degenen die veroordeeld werden tot een criminele straf welke bij wege van genade zodanig verminderd is dat er nog slechts een vrijheidsstraf van ten hoogste vijf jaar overblijft ter uitsluiting van degenen die veroordeeld werden tot een correctionele straf die bij wege van genade verminderd of kwijtgescholden werd;

Overwegende dat de bestreden beslissing enerzijds de toepassing van artikel 7 voornoemd op aanlegger uitgesloten heeft en anderzijds verklaarde dat artikel 6 van de wet van 29 Februari 1952 evenmin van toepassing was omdat het Militair Gerechtshof de wet van 14 Juni 1948 toegepast had; dat zij dusdoende niet artikel 7 ondergeschikt gemaakt heeft aan een voorwaarde die in de wet niet voorzien is maar wel artikel 6 heeft doen afhangen van een voorwaarde door de wet voorzien; dat het tweede onderdeel van het middel naar recht faalt;

Derde onderdeel : doordat het bestreden arrest, ten overvloede verklaart dat aanlegger ook niet meer ontvankelijk is de nietigheid van de opgelopen vervallenverklaring te doen uitspreken, vermits deze vervallenverklaring vastgesteld en verklaard werd door een arrest van het militair gerecht dat kracht van gewijsde heeft,

dan wanneer, bij toepassing van de door aanlegger ingeroepen artikel 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952, bedoeld arrest van het militair gerechtshof, wat betreft de nietigheid van de opgelopen vervallenverklaring, niet meer geëerbiedigd moest worden, daar het Hof van beroep, bij afwezigheid, in de door de wet van 1952 gewijzigde wet van 14 Juni 1948, van een uitdrukkelijke beperking van haar macht tot opheffing van de vervallenverklaring, totaal onafhankelijk was in de beoordeling van de vroeger opgelopen vervallenverklaring en zelfs de verplichting had de grond van de opgelopen vervallenverklaring aan een nieuw onderzoek te onderwerpen;

Overwegende dat deze grief gericht is tegen een overbodig motief;

Dat het derde onderdeel van het middel, bij gebrek aan belang niet ontvankelijk is;

Over het tweede middel : schending van artikelen 1101, 1134, 1317, 1319, 1320 van het burgerlijk wetboek en artikel 97 van de Grondwet,

Eerste onderdeel : doordat het bestreden arrest verklaart dat aanlegger aanvoert dat hij krachtens artikel 7 der wet van 29 Februari 1952 gerechtigd was een verhaal in te dienen tegen de vermelde vervallen-

verklaring, alhoewel deze wettekst evenmin toepasselijk is ter zake, daar aanlegger niet tot een criminele straf veroordeeld werd, met als gevolg dat de beschikkingen van de wet van 14 Juni 1948 reeds werden toegepast,

dan wanneer aanlegger — met in zijn conclusies voor het Hof van beroep staande te houden dat: 1° a fortiori krachtens de ratio legis, het beginsel van de wet dient toegepast op correctionele veroordelingen; 2° bovendien het ongetwijfeld de bedoeling niet geweest is van de wetgever de streng veroordeelden meer kans te bieden tot opheffing van het verlies van hun rechten dan de minder zwaar gestraften; 3° de bedoeling van de wetgever trouwens ondubbelzinnig uitgedrukt werd in het verslag van de Commissie van Justitie van 11 Januari 1950, waarvan een paar citaten verder in de conclusies medegedeeld precies tot doel hadden een beperkte toepassing van de wet van 29 Februari 1952, in haar artikel 7, alinea 2, te betwisten, met als gevolg dat, wanneer de rechters, spijs de op regelmatige wijze vóór het Hof van beroep genomen conclusies slechts verwijzen naar een bepaling van de wettekst of zeggen voor recht dat de wet van 14 Juni 1948 op aanlegger reeds werd toegepast, zij de beweerde ongegrondheid van het beroep onvoldoende hebben gemotiveerd;

Overwegende dat de bestreden beslissing een passend antwoord op het deel der conclusies, waarin aanlegger beweerde dat artikel 7, alinea 2, der wet van 29 Februari 1952 toepasselijk is, gegeven heeft met te verklaren dat deze wettekst niet toepasselijk is omdat aanlegger niet tot een criminele straf veroordeeld werd;

Overwegende dat de rechter, niet gehouden is al de beschouwingen en argumenten, vooropgezet om tot staving van het middel te dienen, te beantwoorden; dat het eerste onderdeel van het middel niet kan aangenomen worden;

Tweede onderdeel : doordat het bestreden arrest verklaart dat aanlegger te vergeefs de toepassing der artikelen 89 en 90 van het strafwetboek vraagt, vermits deze bepalingen de wettelijke interdictie betreffen en niet, zelfs bij analogie, mogen toegepast worden op de ontzetting voortvloeiende uit de toepassing van artikel 123 sexies van het strafwetboek,

dan wanneer die verklaring in strijd is met de door aanlegger genomen conclusies, waarin, slechts naar het voorbeeld van de wetgever van 1952 en na hem, verwezen wordt naar de in andere gevallen door het strafwetboek voorziene ontzetting of verval van rechten, om met des te meer klem de ruime inhoud van artikel 7, alinea 2, van de wet van 29 Februari 1952 toe te lichten, door aanlegger in de eerste plaats ingeroepen;

Overwegende dat, zo de (in het middel) vooropgezette bewering juist was, het antwoord gegeven op een overbodig argument aanlegger niet kan benadelen; dat, bij gemis aan belang, het tweede onderdeel van het middel niet ontvankelijk is;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen nageleefd werden en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;
Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 24 December 1954.

Voorzitter : M. Vandermersch.
Raadsheer-Verslaggever : M. Piret.
Advocaat-Generaal : Mr Dumon.
Advocaat : Mr della Faille d'Huyssse.

Merkenrecht. — Nieuwe nederlegging van een merk. — Eerste gebruik.

Volgens art. 12 van de wet van 23 Juli 1932 was de uit de inschrijving van een fabrieks- of handelsmerk voortvloeiende bescherming beperkt tot tien jaren, te rekenen van de dag der nederlegging.

Wat de vóór 31 December 1931 ingeschreven merken betrof, bleven deze tot 1 Juli 1933 de bescherming genieten.

Uit deze bepalingen blijkt dat bij het verstrijken van de bepaalde termijnen het nederleggen van een merk geen uitwerking meer had.

De fabrikant of handelaar, die ten einde de wettelijke bescherming niet te verliezen een merk liet inschrijven, dat hij tevoren had neergelegd, verrichte dienvolgens een nieuwe nederlegging, die door zichzelf de met deze formaliteit verbonden uitwerking tot stand bracht.

Door bij zijn art. 7 artikel 12 der wet van 23 Juli 1932 in te trekken, heeft het K.B. van 30 Juni 1933 hun waarde niet ontnomen aan de nederleggingen, die gedaan waren onder het stelsel van de ingetrokken wettelijke regeling.

Naar luid van art. 3 der wet van 1 April 1879, gewijzigd bij K.B. n° 89 van 29 Januari 1935 wordt het recht op het merk verkregen door het eerste kennelijk gebruik in het Rijk en volgt die kennelijkheid o.m. uit de nederlegging zelve.

C. C. Wakefield en C° t/ Mallarme.

Gelet op het bestreden arrest op 11 Juli 1952 door het Hof van beroep te Brussel geweest;

Overwegende dat uit de aan het Hof voorgelegde stukken blijkt dat de door aanlegster ingestelde vordering ertoe strekt verweerder het verbod te doen opleggen het door hem op 14 October 1937 gedeponeerd merk «control» te gebruiken, en hem tot schadevergoeding te doen veroordelen;

Dat aanlegster staande houdt dat gezegd merk «Control» een namaking is van haar eigen merk «Castrol» dat zij in België regelmatig zou gedeponeerd hebben;

Dat, de onderscheidene akten waarop aanlegster zich beriep ontledend, de rechter over de grond beslist heeft :

1°) dat de op 13 Maart 1914 verrichte deponering nietig was omdat zij gedaan werd door een zorgezegde wettelijk niet bestaande vennootschap;

2°) dat de door aanlegster op 11 Juni 1919 gedane deponering geen juridische gevolgen had, naardien aanlegster steunde op een afstand, haar door bewuste vennootschap, die wettelijk niet bestond, toegestaan;

3°) dat de deponering door aanlegster op 7 Februari 1953 gedaan nietig was, daar zij slechts de hernieuwing was van de deponering van 13 Maart 1914;

4°) eindelijk, dat de deponering door verweerder op 14 October 1937 gedaan de voorrang had op de deponeringen dd. 29 April en 30 Juli 1938 verricht; Dat hij, dienvolgens, aanlegster haar eis heeft ontzegt;

Over het eerste middel : schending van artikelen

97 der Grondwet, 1, 2, 3, 4, 5, 5bis, 6 der wet van 1 April 1879 betreffende de fabrieks- en handelsmerken, van artikel 12 der wet van 23 Juli 1932 tot wijziging van de samengeschakelde wetten op de inkomstenbelastingen, alsook die betreffende de fabrieks- en handelsmerken, welk artikel in de wet van 1 April 1879 artikelen 5, 5bis, 5ter invoegt, en 1338, 1382 van het Burgerlijk Wetboek,

doordat het bestreden arrest weigert aan de eisende vennootschap het voordeel toe te kennen van de door de wet aan haar merk «Castrol» verleende bescherming omdat een eerste deponering van dat merk, op 13 Maart 1914 verricht, onregelmatig zou zijn, wegens het niet bestaan, te dien tijde, van de gedeponeerde vennootschap en dat «de deponering n° 42.488 dd. 7 Februari 1933», door aanlegster verricht al evenmin waarde heeft omdat «uit de op 12.4.1951 betekende conclusiën van geïntimeerde blijkt dat het hier geen nieuwe deponering geldt door haar, handelende als de gebruikelijke voorrang genietend verricht, doch louter een gewone hernieuwing van de vroegere deponering op 13.3.1914 onder n° 18.601 door een zorgezegde overdrager verricht en ten opzichte van een derde van alle gevolg ontbloomt»;

dan wanneer de hernieuwing van de deponeringen van fabrieksmerken, door artikel 13 der wet van 23 Juli 1932 opgelegd, een «hernieuwing» zijnde en de nieuwe deponering de vroeger gedane deponering vervangend die, krachtens gezegd artikel 13, geen gevolg meer had, de onregelmatigheid en de ondoeltreffendheid van de eerste deponering aan de nieuwe deponering haar uitwerking niet kan ontnemen, op welke wijze deze ook mocht omschreven zijn, ingeval die deponering gedaan wordt door een bestaande en bekwame natuurlijke of rechtspersoon en aan de bij de wet opgelegde voorwaarden beantwoordt, wat in onderhavig geval niet betwist wordt :

Overwegende dat volgens artikel 12 der wet van 23 Juli 1932, de bescherming voortvloeiende uit de inschrijving van een fabrieks- of een handelsmerk tot 10 jaar was beperkt, te rekenen van de dag van het deponeren;

Dat, wat de vóór 31 December 1931 ingeschreven merken betrof, deze tot 1 Juli 1933 de bescherming bleven genieten :

Overwegende dat uit deze bepalingen blijkt dat, bij het verstrijken van de voorzienen termijnen, het deponeren van een merk geen uitwerking meer had;

Dat, dienvolgens, de fabrikant of handelaar die, ten einde de wettelijke bescherming niet te verliezen, een merk liet inschrijven dat hij te voren had gedeponeerd, een nieuwe deponering verrichtte die door zich zelf de met deze formaliteit verbonden uitwerking tot stand bracht;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 30 Juni 1933, door bij zijn artikel 7, artikel 12 der wet van 23 Juli 1932 heeft geschonden;

Dat het middel gegrond is;

Over het tweede middel : schending van artikelen 2, 3, 3bis, 4, 16 der wet van 1 April 1879, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 89 van 29 Januari 1935, artikel 1, 1382, 1383 van het Burgerlijk Wetboek, 97 der Grondwet,

doordat het bestreden arrest verklaart «dat de deponering door beroeper op 4 October 1937 gedaan» de voorrang heeft op «de deponeringen n° 51.950 en 52.185 dd. 29 April en 30 Juli 1938 van het merk «Castrol» door eisende vennootschap gedaan, alzo aan de deponering van het merk een rechtverlenende uitwerking erkennend;

dan wanneer het arrest erkent, of althans impliciet

aanneemt, dat sedert 11 Juni 1919, aanlegster openlijk en kennelijk in België gebruik maakte van gezegd merk «Castrol» en dan wanneer het het gebruik is dat alleen recht geeft op het merk, het deponeren slechts tot uitwerking hebbend het uitsluitend gebruik daarvan te vrijwaren, wanneer het recht bestaat, derwijze dat de door verweerder in 1937 gedane deponering, daar ze zonder recht gedaan werd, bij gebrek aan eerst gebruik, «de voorrang» niet kon hebben op de deponering van aanlegster, titularis van het recht op het merk uit hoofde van zijn vroeger gebruik;

Overwegende dat, naar luid van artikel 3 der wet van 1 April 1879, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 89, dd. 29 Januari 1935, het recht op het merk wordt verkregen door «het eerste kennelijk gebruik in het Rijk» en dat de kennelijkheid namelijk zal volgen uit de deponering zelf;

Overwegende dat uit het op het eerste middel gegeven antwoord blijkt dat aanlegster op 7 Februari 1933 geldig het zozegd nagemaakt merk gedeponereerd heeft;

Dat de rechter over de grond, door te verklaren dat de door verweerder op 14 October 1937 verrichtte deponering, de voorrang had op de door aanlegster op 29 April en 30 Juli 1938 gedane deponeringen, zonder rekening te houden met het feit dat, wegens de door aanlegster op 7 Februari 1953 gedane deponering, deze het vorig gebruik kon invoeren, de in het middel bedoelde wetsbepalingen heeft geschonden;

Dat het middel gegrond is;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest;
Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal gemaakt worden op de kant van het vernietigd arrest;
Veroordeelt verweerder tot de kosten;
Verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Luik.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 3 Mei 1955.

Zetel : M. Vranckx.

Voorzitter-verslaggever : M.M. Mast en Buch.

Auditoraat : M. Similon

Advocaat : Mr Van Ryn.

1. Oorlogsschade aan private goederen. — Geschillen. — Commissie van beroep. — Bevoegdheid.
2. Raad van State. — Geschil nietigverklaring. — Middelen van ambtswege.
 1. Wanneer de Staat en de getroffene omtrent dezes eigendomsrecht op het geteisterde goed, voor de commissie van beroep in betwisting raken, dient deze haar beslissing uit te stellen tot de gewone rechtbanken over de betwisting uitspraak hebben gedaan.
 2. De Raad van State wijst ambtshalve op de onbevoegdheid van de commissie van beroep die zich niettemin over de aanvraag om staatsbijdrage ten gronde heeft uitgesproken.

N.V. Compagnie Royale Belgo-Argentine t/ Belgische Staat (Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw).

Gezien het verzoekschrift d.d. 12 December 1952;

Gelet op artikel 41 van de samengeordende wetten d.d. 30 Januari 1954 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen;

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van de beslissing d.d. 30 September 1952 van de commissie van beroep voor oorlogsschade aan private goederen der provincie Antwerpen; dat de bestreden beslissing werd betekend op 16 October 1952;

Overwegende dat de verzoekende partij op 1 Februari 1940 een scheepsbouwcontract aanging met de N.V. «John Cockerill» tot de opbouw van een stalen motorvrachtschip met één schroef, brutotonnemaat van 5542 ton en nettotonnemaat van 3289 ton; dat de ondernemingsprijs werd vastgesteld op 41.000.000 fr.; dat de verzoekende partij op 25 April 1940 een som betaalde van 5.383.600 frank en op 30 Juni 1940 een som betaalde van 5.383.600 frank : samen 8.200.000 frank, zijnde een eerste afkorting van 20 t.h.; dat op 27 November 1940 door de bezetter een verordening werd uitgevaardigd houdende opzegging der scheepsbouwcontracten en inbeslagname van de opgeslagen bouwmaterialen der schepen; dat de bezettende overheid op 15 Mei 1941 aan de scheepswerf N.V. «John Cockerill» bekend maakte dat bovenvermeld scheepsbouwcontract was overgedragen aan de nieuwe besteller de «Hamburg Südamerikanische Dampfschiffs Gesellschaft», waaraan de N.V. «John Cockerill» het schip na afwerking zou moeten leveren; dat het schip werd afgewerkt naar de door de Duitsers gewijzigde plannen voor de aangeduide rederij en pas afgeleverd op 14 Maart 1944; dat de N.V. «John Cockerill» door de bezettende overheid werd uitbetaald; dat ten slotte het schip in vaart werd gebracht en op 2 Mei 1945 werd gekelderd in de baai van Travemunde;

Overwegende dat de verzoekende partij op 18 December 1947 een aanvraag deed tot Staatstussenkomst in de herstelling der aan het schip aangerichte oorlogsschade; dat zij beweerde nooit te hebben opgehouden eigenares van het gekelderd schip te zijn en dat zij het bedrag der schade raamde op 82.000.000 frank; dat op 16 November 1951 de adjunct-rechtskundige adviseur een contradictoir beschouwde beslissing inzake definitieve vergoeding nam, waarbij hij de aanvraag afwees omdat de verzoekende partij nooit eigenares zou zijn geweest van het schip; dat de verzoekende partij tegen deze beslissing beroep instelde; dat zij liet gelden dat zij krachtens het scheepsbouwcontract, eigenares was van het schip vanaf het ogenblik dat de eerste materialen op de scheepswerf werden neergelegd met het oog op het bouwen van het schip en dat de Duitse verordening d.d. 27 November 1940 aan dit recht geen einde heeft kunnen maken, daar deze ingevolge de te Londen uitgevaardigde besluitwet van 10 Januari 1941 nooit uitwerking heeft kunnen hebben; dat op 30 September 1952 de commissie van beroep de beslissing van de adjunct-rechtskundige adviseur bevestigde;

Overwegende dat de commissie van beroep tot het nemen van beslissingen slechts bevoegd is binnen de perken vastgesteld door de wetgeving inzake oorlogsschade aan private goederen; dat zij haar uitspraak moet schorsen wanneer voor haar een geschil rijst tussen de Belgische Staat en de gesinistreeerde betreffende het eigendomsrecht van deze laatste op het geteisterd goed; dat ambtshalve dient te worden opgeworpen dat de commissie van beroep ter zake niet bevoegd was over dit geschil te beslissen en er toe gehouden was haar uitspraak te schorsen totdat de bevoegde rechtbank hierover uitspraak zou hebben gedaan,

BESLUIT :

Artikel 1. — De beslissing d.d. 30 September 1952 van de commissie van beroep voor oorlogsschade aan

private goederen van de provincie Antwerpen is vernietigd.

Artikel 2. — Dit arrest zal op de registers van bovenvermelde commissie van beroep voor oorlogsschade aan private goederen van de provincie Antwerpen worden overgeschreven en er zal melding van worden gemaakt op de rand van de vernietigde beslissing.

Artikel 3. — De zaak wordt verwezen naar de commissie van beroep voor oorlogsschade aan private goederen van de provincie Brabant.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 15 Januari 1955.

Voorzitter : M. Verougstraete.
Raadsheren : M.M. De Vreese en Lefebvre.
Advocaat-Generaal : M. Matthys.
Advocaten : Mrs Van Hoecke en Verscheide.

Sequestratie van vijandelijke goederen. — Wordt niet krachtens artikel 5/1° wet van 14 Juli 1951 opgeheven ten gunste van testamentaire erfgenamen.

Artikel 5/1° van de wet van 14 Juli 1951 bepaalt niet de opheffing van de sequestratie van vijandelijke goederen ten behoeve van testamentaire erfgenamen. De tekst van dit artikel beperkt de opheffing uitdrukkelijk tot de wettelijke erfgenamen.

Deze wettelijke regeling kan weliswaar in bepaalde gevallen onbillijke gevolgen hebben; overigens is een wetsvoorstel ingediend, dat tot strekking heeft die toestand te verhelpen; artikel 4 B. W. laat echter de rechter niet toe de uitspraak uit te stellen totdat dit wetsvoorstel mogelijk wet zal zijn geworden.

Van Autryve t/ Dienst van het Sequester.

Gezien de stukken, o.m. het vonnis tussen partijen op tegenspraak gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Gent, eerste burgerlijke Kamer, op 11 Januari 1954;

Overwegende dat het betwiste goed dat pas bij de dood van mevrouw Fahrenholz op 1 Februari 1949 in het bezit van appellante kon overgaan, van 1 Augustus 1937 tot 1 Februari 1949 en nl. op 23 Augustus 1944 eigendom was van mevrouw Fahrenholz, Duitse onderdane, en dienvolgens krachtens artikel 1 van de wet van 23 Augustus 1944 vanaf die datum onder sekwestering stond als vijandelijk goed, onbeschikbaar was;

Overwegende dat appellante niet valt onder de categorieën personen die door de besluit-wet van 13 Januari 1947 worden uitgesloten van de maatregelen voorzien door de wet van 23 Augustus 1944;

Overwegende dat de eerste rechter verder om oordeelkundige redenen, die het Hof overneemt, beslist heeft dat artikel 5, 1° van de wet van 14 Juli 1951 de opheffing van het sequester niet voorziet ten gunste van de *testamentaire* erfgenamen;

dat de tekst van gezegd artikel deze vrijstelling uitdrukkelijk beperkt tot de wettelijke erfgenamen, er bij voegend dat de hoedanigheid van wettelijke erfgenaam alleen naar Belgisch recht zal worden beoordeeld;

Overwegende dat deze wettelijke regeling weliswaar in bepaalde gevallen onbillijke gevolgen kan hebben; dat overigens een wetsvoorstel werd ingediend dat die toestand wil verhelpen;

dat artikel 4 B. W. de rechter echter niet toelaat de uitspraak te verdagen tot wanneer dit wetsvoorstel mogelijk wet zal zijn geworden;

dat de thans vigerende duidelijke wetteksten geen plaats laat voor enige interpretatie op het betwiste punt en niet toelaat rekening te houden met de bedoelingen van de Duise erflaatster mevrouw Fahrenholz, noch met de oorsprong van het goed, noch met de bedoelingen van mej. Bussler, Belgische onderdane, die destijds het goed aan mevrouw Fahrenholz had gelegateerd, noch met het al dan niet voorhanden zijn van reservataire erfgenamen;

Overwegende dat appellante eindelijk vergeefs beweert dat zij haar rechten put niet in het testament van mevrouw Fahrenholz, maar in de wil van de vorige erflaatster, mej. Bussler;

dat, daargelaten dat zulke erfstelling over de hand niet rechtsgeldig zou zijn, het betwiste goed geenszins « ten precaire titel » in vijandelijke handen vertoefde, maar op 23 Augustus 1944 wel degelijk eigendom of mede-eigendom was van de Duitse onderdane, mevrouw Fahrenholz, en als dusdanig onder toepassing viel van artikel 1 der wet van 23 Augustus 1944;

Overwegende dat het nutteloos zou zijn appellante toe te laten te bewijzen dat het aandeel van mevrouw Fahrenholz in de nalatenschap van mej. Bussler wel degelijk sloeg op het huis n° 75 (thans 73) in de Veldstraat;

Overwegende dat er geen enkele reden is om de handlichting te bevelen van het sequester;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Gehoord de heer Matthys, advocaat-generaal, in zijn eensluidend advies,

Alle andere en meeromvattende besluiten als ongegrond verwerpende, namelijk deze strekkende tot het verdagen van de uitspraak tot na de stemming over een wetsvoorstel;

Ontvangt het hoger beroep doch verklaart het ongegrond; bevestigt het bestreden vonnis en veroordeelt appellante tot de kosten van de aanleg;

Geeft akte aan appellante van haar recht alle sommen terug te vorderen die zij onverschuldigd aan geïntimeerde zou hebben gestort.

NOOT : Het in bovenstaand arrest bedoeld wetsvoorstel werd ingediend door de volksvertegenwoordigers Köfferschläger, Discry en Parisis (zie Parl. Bescheiden Kamerzitting 1952-1953, n° 635. Verg. dd. 14 Juli 1953, idem Burg. Zitt. 1954 - 11, n° 1. Verg. dd. 20 Mei 1954.)

Vlaamse Juristen,

abonneert U

op het

“Rechtskundig Weekblad”

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 17 December 1954.

Voorzitter : M. Van den Abeele.
 Raadsheren : M.M. Moeneclae y en Santenaire.
 Advocaat-Generaal : M. Vanhoudt.
 Advocaten : Mrs Blanckaert en Bove.

Taalgebruik in gerechtszaken. — Toepassing van artikel 23 wet van 15 Juni 1935. — Onbevoegdheid van het Hof van Beroep om de gegrondheid van de verwijzing naar een Rechtbank in het ander taalgebied te onderzoeken.

Vonnis, waarbij op verzoek van de verdachte tot de behandeling van de zaak in een andere taal dan de normaal door de wet voorgeschrevene, de zaak overeenkomstig artikel 23 van de wet van 15 Juni 1935 is verwezen naar de dichtstbijgelegen rechtbank in het andere taalgebied.

De rechters behoeven niet het bewijs te leveren van hun onkunde der tweede landstaal. Het Hof van Beroep vermag dan ook niet de gegrondheid te onderzoeken van de verwijzing naar de rechtbank van het ander taalgebied om reden van taalkundige bezwaren.

Overigens is de verwijzing naar en de keuze van de rechtbank, die van de zaak zal kennisnemen, een beslissing, waartegen noch verzet noch hoger beroep krachtens de wet van 15 Juni 1935 openstaat.

Ellebout Charles en Robert t/ Corman N.

Overwegende dat de burgerlijke partijen in hoger beroep komen tegen het vonnis van de Correctionele Rechtbank te Brugge dd. 14 Juni 1954, zulks tijdig en regelmatig;

Overwegende dat, ingaande op de vraag van verdachte tot het bekomen van de Franse rechtspleging, voornoemde rechtbank de zaak naar de naastgelegen rechtsmacht van dezelfde rang in het ander taalgebied heeft verwezen;

Overwegende dat de rechters het bewijs niet hoeven te leveren van hun onkundigheid der tweede landstaal; dat het Hof van Beroep dan ook niet vermag de gegrondheid van de verwijzing naar de rechtbank van het ander taalgebied om reden van taalkundige bezwaren, te onderzoeken;

Overwegende overigens dat de verwijzing naar en de keuze van de rechtbank die van de zaak kennis nemen zal, een beslissing uitmaakt waartegen noch verzet noch beroep door de wet van 15 Juni 1935 wordt voorzien;

Om deze redenen,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 Juni 1935 en 211 van het Wetboek van Strafvordering;
 Het Hof,

rechtdoende op tegenspraak,

Verklaart het beroep van de burgerlijke partijen niet ontvankelijk en verwijst appellanten in de kosten van beroep, zulks elk voor de helft.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis. — 13 Juni 1953.

Voorzitter : M. Rubbens.
 Rechters : M.M. Deripainse l en L. Peeters (pl. r.).
 Advocaten : Mrs Van Hoecke en Van Hoof.

Onderhoudsplicht. — Geen rangorde van onderhoudsplichtigen. — Geen onwaardigheid van de onderhoudsgerechtigde. — In beginsel verplichting tot het verstrekken van onderhoud in geld.

Daar het Burgerlijk Wetboek geen rangorde van de tot verstrekking van levensonderhoud aan behoeftigen verplichte personen voorschrijft, kan in principe ieder van hen aangesproken worden, onverminderd diens recht om zijn medeschuldenaren in het geding te roepen of tegen hen een vordering tot verhaal in te stellen.

In zake het recht tot levensonderhoud bestaat geen onwaardigheid, welke ook de vroegere houding of het gedrag van de onderhoudsgerechtigde tegenover de onderhoudsplichtigen moge zijn geweest.

De onderhoudsplichtigen kunnen aan de C.O.O. die op hen verhaal uitoefent voor de door haar ten behoeve van de onderhoudsgerechtigde gedane uitgaven, niet met vrucht tegenwerpen, dat zij door de handelwijze van de C.O.O. in de onmogelijkheid werden gesteld de onderhoudsplicht in natura na te komen; de onderhoudsplicht bestaat immers in de eerste plaats in de verplichting de middelen tot levensonderhoud in geld te verschaffen.

C.O.O. te Deurne t/ Van Gorp en cs.

Gezien de gedingstukken o.m. 1° het in regelmatige vorm voorgebrachte vonnis, waartegen beroep, gegeven door de heer Vrederechter van het tweede kanton der Stad Antwerpen op 3 Juli 1952; 2° de geboekte en hieraangehechte acte van beroep van deurwaarder Jules Meganck te Antwerpen, dd. 4 Augustus 1952;

Overwegende dat het beroep regelmatig is naar de vorm en tijdig ingesteld; dat de ontvankelijkheid van het beroep niet betwist;

Overwegende dat de oorspronkelijke vordering, ten verzoeken van huidige beroepster ingeleid bij de exploitanten van deurwaarders Henri Verhulst te Antwerpen dd. 24 Maart 1951 en Leo Beukelaer te Ekeren dd. 28 Maart 1951, strekte, na behoorlijke machtiging van huidige beroepster sub 1 a), tot veroordeling van huidige beroepster solidairlijk of in solidum en ieder voor het geheel, hetzij gemeenschappelijk en ieder voor zijn deel, hetzij de ene bij gebreke aan de andere, om aan beroepster toenmalig aanlegster te betalen de som van 9.931 frank hoofdens verplegings- en begrafenis-kosten van wijlen hun vader en schoonvader Jozef Van Gorp, behoudens het recht deze som te vermeerderen of nader te bepalen tijdens het geding, samen met verwijzing in de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding en met verklaring van uitvoerbaarheid van het te vellen vonnis;

Overwegende dat de eerste rechter de vordering als ongegrond heeft afgewezen op grond van een getoonde zware fout van aanlegster thans beroepster alsmede op grond van de billijkheid;

Overwegende dat uit de debatten volgende feitelijke omstandigheden zijn komen vast te staan: dat vader Jozef Van Gorp een eerste maal huwde met Antoinette Carlina Schenk, die op 20 December 1899 overleed bij de geboorte van het zesde kind; dat deze kinderen,

waarvan er thans, nog slechts drie in leven, rond hetzelfde tijdstip door hun vader Jozef Van Gorp zijn verlaten en door liefdadige personen links en rechts werden opgenomen en opgevoed; dat dezelfde Van Gorp Jozef zou gaan wonen zijn te Deurne met een gehuwde vrouw zekere Maria Roziers-Claessens, waarmee hij op 30 October 1918, na het overlijden van dezer echtgenoot, in het huwelijk trad te Deurne; dat dit tweede huwelijk eerst ontbonden is geworden op 20 Februari 1950 door het overlijden van de echtgenote, Claessens Maria. Dat amper een achttal dagen na het overlijden van Claessens Maria een harer kinderen, Proost-Roziers, bij wie het gezin Van Gorp-Claessens inwoonde, aan de C.O.O. te Deurne de opnemings in gaan vragen van Van Gorp Jozef, hetgeen dan ook is gebeurd op 28 Februari 1950; Dat genoemde Jozef Van Gorp na een korte verpleging in het Stuyvenberggasthuis nadien in het Sint. Vincentiusgesticht te Kalmthout, aldaar overleden is op 25 Juli 1950;

Overwegende dat anderzijds uit de behandeling der zaak en uit de voorgebrachte stukken is gebleken, dat de gemeenschap, bestaan hebbende tussen Jozef Van Gorp en Claessens Maria alsmede nalatenschap van deze laatste, alhoewel er geen aangifte van successie blijkt te zijn geweest, noch enige verwerping te zijn gedaan, weinig, om niet te zeggen niet beneficiair was; dat dit o.m. blijkt uit het feit dat Maria Van Gorp-Claessens op de kosten van beroepster werd begraven (cfr. verslag C.O.O. Deurne, dd. 27.2.53);

Overwegende dat de oorspronkelijke aanlegster thans beroepster haar vorderingsrecht doet staven op artikel 30 der wet van 27.11.1891 op de Openbare Onderstand, waarbij bepaald wordt dat de terugbetaling van kosten van onderstand, gedaan in uitvoering van, genoemde wet, vervolgd worden hetzij ten laste der ondersteunde personen, hetzij ten laste van diegenen, die hun middelen van onderhoud verschuldigd zijn;

Overwegende dat, waar beroepster van de ondersteunde persoon slechts 1.451 frank heeft kunnen terugvorderen, zij het recht heeft het overige van de kosten van onderstand terug te vorderen van diegenen, die aan de ondersteunde personen onderhoud verschuldigd waren;

Overwegende dat ten deze gegeven de behoefte van Van Gorp Jozef, onderhoudsplichtig waren enerzijds de nalatenschap van Claessens Maria, overleden op 20 Februari 1950, vermits uit het huwelijk van voornoemde met Van Gorp Jozef geen wettige kinderen gesproken zijn, en anderzijds de wettige kinderen van Jozef Van Gorp uit een eerste huwelijk met Schenk behouden;

Overwegende dat daar verplichting tot onderhoud van openbare orde en het burgerlijk wetboek geen bepaalde orde of hiërarchie voorschrijft, in principe eenieder aangesproken kan worden, die tegenover een bepaalde behoefte onderhoudsplicht heeft, terwijl zij gerechtigde medeschuldenaren in het geding betrekken of eventueel tegen hen een vordering tot verhaal in te stellen;

Overwegende dat de beroepster als oorspronkelijke aanlegster het recht had de wettige kinderen van de ondersteunde behoefte Van Gorp Jozef te dagvaarden eerder dan binnen het jaar van het overlijden der echtgenote Claessens Maria, wier nalatenschap blijkt een door de C.O.O. van Deurne ingesteld onderzoek geen batig slot opleverde;

Overwegende dat trouwens beroepenen noch in eerste aanleg noch in beroep enig middel gesteund op artikel 205 par. 2 tot 5 van het B. W., hebben opgeworpen of bewijzen dat de meergenoemde nalatenschap voldoende beneficiair was;

Overwegende eveneens dat beroepene onder 2^e Lucia Van Gorp niet voldoende vermogend is om enig deel in de gevorderde onderhoudskosten te dragen; dat enkel eerste beroepenen voldoende gegoed zijn;

Overwegende dat inzake onderhoudsverplichting geen onwaardigheid bestaat, welke ook de vroegere houding of het gedrag geweest is van onderhoudsgerechtigde ten opzichte van de onderhoudsplichtigen;

Overwegende dat het middel van eerste beroepenen getrokken uit het feit dat zij door de handelwijze van beroepster in de onmogelijkheid werden gesteld de onderhoudsplicht in natura na te komen, niet ter zake dienend of afdoende is, vermits de onderhoudsplicht in eerste orde bestaat in het verschaffen van het nodige geld om te kunnen leven (Kluyskens, VII, n° 356); dat het door hen niet is opgeworpen tijdens het leven van vader, toen beroepster hen voor het eerst aanschreef;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

2e Kamer. — 28 Maart 1955.

Voorzitter : M. L. Vanden Bussche.
Rechters : M.M. De Nys en Desplenter.
Advocaten : Mrs de Baets en Leys.

Burenrecht. — Verplichting tot overneming van een mandelige muur. — Deze verplichting geldt in het algemeen niet ten aanzien van een betonplaten muur.

Hij die aanbouwt tegen de muur van zijn buurman, is verplicht de helft van die muur te betalen. Dit wordt algemeen aangenomen wat uit steen en mortel gebouwde muren betreft; het mag echter niet toepasselijk worden geacht op muren uit betonplaten. De onverdeeldheid van gemene muren is uitzonderlijk recht en mag dus niet analogisch worden toegepast waar de wet het niet voorziet.

De wet geeft weliswaar geen bepaling van hetgeen zij door « muur » verstaat; uit al haar bepalingen blijkt echter dat alleen een afsluiting, die enige bestendigheid waarborgt en tot ondersteuning en tevens tot afsluiting van een vast gebouw kan dienen, als muur in de zin van de artt. 653 e.v. B.W. moet worden beschouwd. Nooit werd aangenomen dat de regeling van de Code Napoléon omtrent de mandeligheid (mitoyenneté) toepasselijk was op simpele schuttingen of op houten palissaden.

Een betonplatenmuur is slechts een surrogaat van de vroegere houten plankenbeschutting en is evenmin als deze voor gemeenmaking vatbaar. Wel is dat anders ten aanzien van echte muren van gegoten beton.

Van Gaever en Vandijcke t/ Verouwer en Vangaever.

Overwegende dat beroepers als grief tegen het vonnis a quo (2^e kanton Brugge, 6 December 1954) inbrengen dat de eerste Rechter geheel ten onrechte de wettelijke regeling nopens de gemeenmaking van de muren — art. 653 en vg. van het B.W. — toegepast heeft op een betonplatenmuur;

Dat het hier gaat om een toepassing van art. 661 van het Burgerlijk Wetboek luidens hetwelk ieder eigenaar die paalt aan een muur het recht heeft hem gemeen te maken mits betaling aan de meester van de muur van de helft van zijn waarde;

Dat n.l. beweerd wordt dat beroeper tegen de betonplatenmuur van geïntimeerde heeft aangebouwd en daardoor de verbintenis op zich genomen heeft de helft ervan te betalen; dat een dergelijke toepassing van artikel 661 van het B.W. zeker gewettigd en algemeen aangenomen is voor wat de uit stenen en mortel gebouwde muren betreft, dat het echter de vraag is of deze gedwongen ontegening op betonplatenmuren toepasselijk is (Vg. Verbr. 25.2.1932, Pas. I, 33);

Overwegende dat in ons recht de gemeenheid der muren een gedwongen onverdeeltheid is die, wegens het eigen voorwerp waarop zij draagt, aan een volkomen eigen rechtsregeling onderworpen is;

Dat deze onverdeeltheid zowel op de buiten als in de steden kan ontstaan door eenzijdige wil van hem die aan een muur paalt; dat zij in de steden zelfs door een der eigenaars aan zijn buurman kan opgedrongen worden als de muur nog moet gebouwd worden; dat zij aan de onverdeelde eigenaars sommige rechten geeft op de gemene muur, die nimmer aan andere onverdeelde eigenaars toekomen;

Dat daaruit blijkt dat dit soort onverdeeltheid uitzonderlijk recht is en dus niet analogisch mag worden toegepast waar de wet het niet voorzien heeft;

Dat de wet weliswaar geen bepaling geeft van wat zij door muur verstaat doch dat uit al haar bepalingen duidelijk genoeg blijkt dat alleen een afsluiting die enige bestendigheid waarborgt en er vatbaar voor is tot ondersteuning en tevens tot afsluiting van een vast gebouw te dienen als muur is te beschouwen in de zin van de artikelen 653 en volgende (Rép. Prat. Dr. Belge, Servitudes, n° 233);

Dat nooit werd aangenomen dat de regeling van de code Napoleon nopens de mitoyenniteit toepasselijk was op simpele schuttingen of andere afsluitingen van planten, of op houten palissaden of op het paalwerk dat zo veelvuldig als omheining werd gebruikt (Laurent, T. VII, n° 508; Demolombe, XI, n° 381, p. 429; Huc, IV, 419; Bormans, Répert. concernant les constructions, n° 2315; Vremy-Ligneville, Traité de la Législation des Bâtimens, T. II, n° 578; Josserand, Cours de Dr. Civ., I, n° 1806, 1°; Delvincourt, I, Part. II, p. 392; Pardessus, Belg. editie, n° 149, p. 138);

Dat een betonplankenmuur slechts een surrogaat is van de vroeger houtenplanken schutting en dat hij evenmin als deze voor gemeenmaking vatbaar is;

Dat stellig de uitzonderlijk hoge prijzen die door het hout bereikt worden het gebruik van beton in plaats van hout ruimschoot rechtvaardigen;

Dat het ook waar is dat men uit beton echte muren kan «gieten» die dan in staat zijn alle gebouwen te dragen en te stutten en alle diensten kunnen bewijzen die vroeger alleen door muren werden bewezen;

Dat onbetwistbaar dergelijke betonmuren voor gedwongen gemeenmaking vatbaar zijn en volstaan als gedwongen afsluiting;

Dat dit echter niet het geval is met een zgn. muur die, zoals de kwestieuze, is opgetrokken uit eenvoudige betonnen staken met een spouwing aan twee tegenovergestelde zijden, waarin dan betonplaten van twee en een half centimeter opgesloten zitten;

Dat een dergelijke schutting, ook al wordt ze meestal «muur» genaamd, niet bestand is om een gebouw te schragen, noch mogelijkheid biedt om er balken of ribben in te werken tot vier en vijftig millimeter van de dikte na. (657);

Dat zij misschien bij degelijk verzorgde fabricatie een zekere duurzaamheid vertonen, doch zeker minder dan de vroegere dode hage in akkermaalshout die in oude prijzen van het West-Vlaamse houtland, na

vijftien jaar bestaan, nog op een derde van hun kostprijs konden geschat worden;

Dat het vooral om de duurzaamheid en om het geboden nut bij de aanbouw was dat de wetgever van 1804 de gebouwde muren voor gedwongen overname vatbaar verklaarde daar waar eenieder een schutting of een paalwerk en zelfs een gemene haag mag doen verdwijnen om een muur op de scheiding te bouwen;

Overwegende dat de eerste Rechter dus ten onrechte de vraag onderzocht heeft of de muur in kwestie door de beroepers werd gebruikt; dat het helemaal omgeen muur ging die voor gemeenmaking vatbaar was. (Overige zonder belang).

NOOT : Zie wat de verplichting tot overneming van een mandelige muur betreft o.a. Rechtbank Tongeren 20.1.1955, R.W. 1954/1955, 1469. Verg. over betonplaten muren o.a. Rechtbank Kortrijk, 5 Maart 1953, R.W. 1953/1954, 1815, en Vrederechter Moeskroen, 4 November 1952, R.W. 1954/1955, 1828.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

2e Kamer. — 23 Februari 1955.

Voorzitter : M. Tytgat.

Rechters : M.M. Colle en Soetaert.

Advocaten : Mrs De Meester en Dauwe, loco J. Ronse.

Auteursrecht. — Vereiste voor het ontstaan van auteursrecht op fotografische werken; oorspronkelijk karakter.

De fotografische werken worden uitdrukkelijk voorzien door de wet van 16 April 1934, houdende goedkeuring van de Conventie van Rome (art. 3); het volstaat dat zij een voldoende karakter van oorspronkelijkheid vertonen om onder toepassing van de Auteurswet van 22 Maart 1886 te vallen.

Inzake fotografie zal deze oorspronkelijkheid blijken uit de eigen wijze van belichting, de duur der opname, de achtergrond, het gebruik van schermen, de aangewende emulsie enz. Dergelijke originaliteit volstaat om een auteursrecht te doen ontstaan; ten voordele van de fotograaf; eigenaar van het cliché, zelfs bij afwezigheid van een uitgesproken en overigens dikwijls zeer subjectief kunstkarakter.

Lequaux t/ Barbaix.

Gezien de stukken, onder meer het beroepen vonnis dd. 20 October 1954 gewezen in eerste aanleg door het Vrederecht van het derde kanton Gent, waartegen tijdig en regelmatig beroep werd ingesteld;

Overwegende dat de oorspronkelijke vordering er strekte de appellant te doen veroordelen om een schadevergoeding van 4.950 frank aan de geïntimeerde te betalen wegens onrechtmatige reproductie van kunstfoto's;

Overwegende dat de fotografische werken uitdrukkelijk door de wet van 16 April 1934, houdende goedkeuring van de Conventie van Rome (art. 3), worden voorzien en dat het volstaat dat zij een voldoende karakter van originaliteit vertonen om onder de toepassing van de auteurswet van 22 Maart 1886 te vallen;

Overwegende dat deze oorspronkelijkheid inzake fotografie zal blijken uit de eigen wijze van belichting, de duur der opname, de achtergrond, het gebruik van schermen, de aangewende emulsies, enz. (Les Nouvelles, Le Droit d'auteur, n° 378); dat zoals de eerste rechter

het terecht heeft opgemerkt, dergelijke originaliteit volstaat om een auteursrecht te doen ontstaan ten voordele van de fotograaf, eigenaar van het cliché, zelfs bij gebrek aan een uitgesproken en overigens dikwijls zeer subjectief kunstkarakter;

Overwegende dat, ofschoon de geïntimeerde niet heeft gemeend rechtstreeks afdrucken van zijn negatieven aan de Rechtbank te moeten overleggen; uit de betwiste reproducties nochtans kan worden opgemaakt dat hij bepaalde procédés, eigen aan de kunstfotograaf, heeft aangewend en aldus een zekere originaliteit in het uitvoeren van de twee portretten heeft bereikt;

Overwegende dat de appellant beweert dat op de hem toevertrouwde foto's de handtekening of het merk van de geïntimeerde niet voorhanden was, zodat het hem onmogelijk was de auteur te kennen; dat anderzijds de foto's zelf geen voldoende originaliteit vertoonden om aanwijzingen te geven nopens de auteur;

Overwegende dat het nochtans, bijzonder de appellant die een vakman is, moet opvallen, dat de hem toevertrouwde foto's wel onder de categorie van de kunstfoto's dienden gerangschikt, zodat in alle geval de fotograaf, wie hij ook weze, de toelating tot afdrucken diende te verlenen;

Overwegende dat de appellant verder vruchteloos inroept dat hij uit de bestelling zelf mocht afleiden dat de geïntimeerde de toelating tot reproductie zou gegeven hebben; dat hij immers als gespecialiseerde vakman, die overigens zo bewust is van zijn aansprakelijkheid, dat hij dienaangaande een bijzonder beding op zijn facturen en prospectussen heeft laten drukken, niet mocht nalaten minstens aan de bestellers voorafgaandelijk te vragen of de auteur van de fotografie zijn toestemming tot reproductie had gegeven;

dat appellant zulks niet heeft gedaan en nooit heeft beweerd dat de bestellers hem daaromtrent verkeerdt zouden hebben ingelicht;

Overwegende dat in alle geval dit beding het auteursrecht van de oorspronkelijke fotograaf, derde bij de bestelling der afdrucken, niet kan treffen;

Dat het hoogstens als gevolg zou kunnen hebben dat de bestellers van de afdrucken, die de litigieuze foto's bezorgden, in tussenkomst of vrijwaring ter zake konden geroepen worden;

Overwegende dat de eerste rechter aldus terecht de oorspronkelijke eis gegrond heeft verklaard; dat hij billijk de schadevergoeding op 1650 frank heeft bepaald;

Overwegende dat, waar de appellant zich te goeder trouw heeft kunnen vergewissen omtrent de waarde van zijn verweermiddelen, er geen gronden bestaan om hem tot schadevergoeding te veroordelen wegens tergend en roekeloos beroep;

Op die gronden :

De Rechtbank, alle andere conclusies van de hand wijzende, gelet op de artikelen 2, 24, 34, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935;

Ontvangt het beroep, doch wijst het af als ongegrond;

Wijst de eis in schadevergoeding wegens tergend en roekeloos beroep eveneens af als ongegrond;

Verwijst de appellant in de kosten van het beroep.

NOOT : Zie in dit nummer het bij bovenstaand vonnis in hoger beroep bevestigde vonnis van de vrede-rechter te Gent d.d. 20 October 1954.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

4e Kamer. — 3 Februari 1955.

Voorzitter : M. J. Van Dessel.

Referendaris : M. Van Houtte.

Advocaten : Mrs Van der Vondelen, Fred Steghers,
A. Coignon loco Mr Koll en Ooms.

Vennootschap. — Gezamenlijke voortzetting van de handel van de erflater door zijn erfgenamen. — Geen feitelijke vennootschap.

Ofschoon de erfgenamen samen nog gedurende enige tijd de handel van de erflater hebben voortgezet en daden verricht, die niet kunnen beschouwd worden als daden van beheer, mag door derden hieruit niet worden afgeleid, dat bedoelde handel is voortgezet voor eigen rekening met een « affectio societatis ». De aankoop van nieuwe machines om ze te verkopen kan gerangschikt worden onder de handelingen, die nodig zijn om de waarde van de geërfde handel in stand te houden. Hieruit blijkt niet dat men te maken heeft met een feitelijke vennootschap.

P.V.B.A. « Etablissements Robusta » t/ Venn. onder gemeenschappelijke naam « Les Héritiers de Feu O. Katté » e.a.

II. *Eis tot betaling van 71.199,50 fr.*

Deze betreft de facturen over koopwaar in consignatie gegeven na 18 October 1948 (overlijden van wijlen Oscar Katté) en vóór 31 Januari 1949 (datum van een rondschriven waarin werd gemeld dat de firma O. Katté alle bedrijvigheid stopzet en andere personen dezelfde bedrijvigheid « zullen aanvangen »).

A. *Stelling van Marthe Katté en Honoré Bellekens.*

Deze verweerders erkennen in hoedanigheid van erfgenamen in dezelfde mate als voor het voorgaande bedrag, aansprakelijk te staan; zij betaalden overigens na dagvaarding, doch met de helft der althans gerezen gerechtskosten, de helft dezer som.

B. *Stelling van p.v.b.a. Robusta.*

Aanlegster besluit dat tweede, derde en vierde verweerders gezamenlijk de handel hebben voortgezet van 18-10-48 tot 31-1-49, en zij hierdoor solidair gehouden zijn met eerste gedaagde « de vennootschap onder gemeenschappelijke benaming Les Héritiers de Feu O. Katté ».

Om het bewijs van deze feitelijke toestand, dewelke door al de verweerders ontkend wordt, te brengen, haalt aanlegster het volgende aan.

Er wordt geen regelmatige vennootschap gesticht; er wordt geen bewijs geleverd ener uitdrukkelijke overeenkomst aangegaan door verweerders, doch het bestaan hunner samenwerking in het handel drijven blijkt uit de handelingen van verweerders;

Desbetreffend dient opgemerkt dat in feite de verhandelings tusschen 18-10-49 en 31-1-49 steeds geschieden onder hoofding « O. Katté — In voorlopige Vereffening — » en onder handtekening van « Vermeulen Vr. O. Katté »; dat aanlegster zich richtte tot de « Firma Katté » of « Huis O. Katté » en later, na 31-1-49 (aan de heren Liquidators van de Firma O. Katté ».

Uit deze manier van optreden vanwege de verweerders, dewelke in hun hoedanigheid van erfgenamen

voor deze handelingen alvast aansprakelijk staan, kan niet besloten worden dat hier handel werd gedreven voor eigen rekening ener vennootschap door de erfgenamen opgericht, zij het zelfs onregelmatig.

Bij gebrek aan nadere bepalingen duidt deze toestand eerder aan dat de erfgenamen, het erfdeel « handel O. Katté » voorlopig beheerden of door Vermeulen lieten beheren, om de waarde ervan in stand te houden, totdat over de bestemming van dit erfdeel zou beslist worden.

Aanlegster werd door deze houding niet misleid, zij was in de mening dat zij inderdaad handelde met de « voorlopige vereffenaars van de firma O. Katté », onder verantwoordelijkheid der erfgenamen; zulks wordt door haar duidelijk beknopt in haar brief van 6 Augustus 1949, waarin o.a. gezegd wordt: « ... nous sommes victimes d'une incompréhensible négligence dans la liquidation des dettes commerciales contractées par feu Monsieur Katté ... Après le décès de Monsieur Katté, l'entreprise a fonctionné pendant une période sous l'ancienne raison sociale « en liquidation provisoire ». Les facturations en souffrance de paiement rentraient dans le cadre des opérations courantes et interrompues que nous avons traité avec Monsieur Katté, avec la firme en liquidation et avec la firme Belka par la suite ».

Er is dus geen sprake van een vennootschap, zelfs « in feite » tussen verweerders ontstaan, en voor wat de firma Belka betreft, deze kwam eerst na 31-1-49 tot stand. Aanlegster haalt enkel twee feiten aan, dewelke volgens haar, in tegenstrijd met de hiervoor ontelde toestand, het eenvoudig beheer ener gewone onverdeeldheid zou uitschakelen, en het bestaan ener vennootschap moet bewijzen.

Eerste feit: « Het in consignatie nemen van een serie machienen kan niet beschouwd worden als een daad van beheer ».

Uit dit feit kan wel afgeleid worden dat de litigieuze handel werd voortgezet, doch niet dat het geschiedde door de erfgenamen, voor eigen rekening, « affectio societatis ». Al de bestanddelen spreken dit inderdaad tegen, en het aankopen van nieuwe machienen om deze te verkopen, kan zeker gerangschikt worden in de verhandelingen nodig om de geërfde handel in zijn volle waarde te behouden, totdat over diens bestemming zou beslist worden, hetgeen inderdaad na zeer korte tijd is geschied, zonder dat ooit aanlegster zich vergiste over de werkelijke toedracht der verhandelingen.

Tweede feit: « Het rondschrijven van een deel der erfgenamen, waarin gezegd wordt dat de firma van dhr Oscar Katté van 31 Januari 1949 af haar bedrijvigheid stopzet, en van dien datum dhr Bellekens-Katté en dhr René Katté, ieder afzonderlijk, onder eigen naam en voor eigen rekening, dezelfde bedrijvigheid als de vroegere firma zullen aanvangen, zou een bekenntenis zijn dat zij samen handel dreven ».

Om te beginnen is hier geen sprake van Marthe Katté, verder wordt er enkel gezegd dat de firma dewelke haar bedrijvigheid stopzet deze is van Oscar Katté, waarvan geweten is dat zij « in voorlopige vereffening » verkeerde.

Hier is dus geen erkenntenis te vinden, dewelke overigens zeer ernstig zou tegengesproken worden door aanlegster zelf waar zij een kwijtschrift ondertekende waarin zij vermeldt ten overstaan van Bellekens « ... op zijn debiet van de oude onverdeelde zaak Oscar Katté, waarvan hij de helft verschuldigd is in zijne hoedanigheid van erfgenaam ».

Het staat dus vast dat de handel werd gedreven in beheer, ten gerieve van de onverdeeldheid bestaande tussen verweerders in hunne hoedanigheid van erfe-

naam; dat zulks het inzicht en de wil was van verweerders en dat aanlegster desbetreffend niet werd misleid.

Verweerders zijn dan ook enkel gehouden in verhouding van hun aandeel.

(Het overige zonder belang.)

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST-NIKLAAS

1e Kamer. — 4 Januari 1955.

Voorzitter: M. Dirix.

Rechters: M.M. Blauwaert en Elewaut.

Referendaris: M. Cloquet.

Advocaten: Mrs E. Ooms, A. Vaes, De Schrijver en Geerinck.

Aanneming van werk. — Vergelijking tussen de artikelen 1184 en 1794 B. W.

Krachtens artikel 1794 B. W. heeft de aanbesteder het recht de overeenkomst « ad nutum » te beëindigen; dergelijke verbreking sluit echter in zich dat de aanbesteder afstand doet van de rechten, die voor hem zouden voortvloeien uit de toepassing van artikel 1184 B. W., nl. van zijn recht om vergoeding te vorderen wegens ontbinding.

De twee rechten sluiten inderdaad elkander uit, daar zij zowel naar hun aard als door gevolgen verschillen. Weliswaar is er een zekere verwantschap tussen de ontbinding krachtens artikel 1794 B. W. en die krachtens artikel 1184 B. W., die haar grond vindt in de wanprestatie van de wederpartij.

Krachtens artikel 1794 B. W. is de « meester van het werk » verplicht schadevergoeding te betalen, zoals krachtens artikel 1184 B. W. hij die zich aan wanprestatie heeft schuldig gemaakt. Verder gaat de gelijkenis tussen de twee vorderingen echter niet en voor het overige verschillen zij integendeel veel van elkander.

Zij verschillen wat hun aard betreft. De ontbinding op grond van artikel 1184 B. W. hangt af van het oordeel van de rechter en is voor hem facultatief; de beëindiging krachtens artikel 1794 B. W. is daarentegen aan de vrije wil van de aanbesteder overgelaten.

Krachtens artikel 1184 B. W. kan geen ontbinding gevorderd worden, indien de schuldenaar niet eerst tot nakoming zijner verbintenissen aangemaand is. Hij mag in dit geval de nakoming aanbieden en verzoeken dat hem uitsteltermijnen worden toegestaan. Geen van deze voorwaarden en mogelijkheden bestaat bij beëindiging « ad nutum » op grond van artikel 1794 B. W. De aanbesteder, die de overeenkomst krachtens artikel 1794 B. W. verbreekt, ontleent aan de aannemer elk recht om de uitvoering van het werk nog aan te bieden en is dus zelf oorzaak, dat geen uitvoering in de toekomst zal geschieden. Hij kan dit gebrek aan nakoming « voor de toekomst » niet inroepen om aan de betaling te ontkomen van de vergoeding, welke hij als prijs van de verbreking « ad nutum » moet voldoen.

M. L. t/ Etabl. E. M. N.V. en

K. t/ M. L. en Etabl. E. M. N.V.

Overwegende dat de drie voormelde zaken sub n°s 3390, 3443 en 3569 van de algemene rol verknocht zijn en dienen samengevoegd te worden;

In de zaak n° 3343 : M. L. t/ N.V. E. M. :

Overwegende dat L. M. en de vennootschap M. op 1 Juli 1950 een overeenkomst sloten waarbij de vennootschap aan L. M. de algemene vertegenwoordiging toevertrouwde van haar onderneming in de Trizone van Duitsland;

Overwegende dat die overeenkomst gesloten was voor een termijn van 5 jaar;

dat de firma M. er een einde aan stelde op 18 November 1953;

Overwegende dat L. M. beweert : 1° dat de vennootschap M. aldus de overeenkomst wederrechtelijk opzegde en 2° dat de vennootschap bovendien de opzegging in voor hem beledigende bewoordingen aan de cliënteel heeft kenbaar gemaakt;

dat hij hiervoor de betaling vordert van een vergoeding van 22.760.441 frank met de gerechtelijke interesten.

Betreffende de voorgeschiedenis van de zaak :

Overwegende dat reeds vanaf 1952 partijen in onenigheid verkeerden nopens de uitlegging en nopens de toepassing van de tussen hen afgesloten overeenkomst;

dat de vennootschap M. namelijk de volgende stellingen verdedigde, te weten :

a) dat zij « het recht van initiatief eiste om onderagentschappen in de West-Duitse Bondenstaat op te richten, om, voor deze onderagentschappen, onderagenten te bepalen » en om de voorwaarden te bepalen « waaraan de onderagenten moeten aangeworven worden »;

b) dat zij beweerde dat « de onderagenten rechtstreeks aan de fabrikanten verbonden zijn »;

c) dat zij wilde dat « de opdracht van de algemene vertegenwoordiger (zou) worden : « deze agenten te controleren... »;

d) dat zij eindelijk voorhield dat de stad Berlijn diende beschouwd te worden als geen deel uitmakende van de Trizone waaraan de werkzaamheid van L. M. zich moet uitstrekken;

Overwegende dat L. M. zijnerzijds andere stellingen huldigde :

a) dat hij beweerde dat het initiatief bij hem berustte :

1. voor het oprichten van onderagentschappen;

2. voor het aanwerven van onderagenten en de bepaling van de voorwaarden van hun medewerking, met die enkele beperking, wat dit punt betreft, dat de persoon van de onderagenten door de vennootschap diende goedgekeurd te worden;

b) dat hij staande hield dat hij « wat de inrichting van zijn bedrijf en de regeling van zijn werkzaamheden betreft, (mocht) handelen naar zijn eigen inzichten en opvattingen »;

c) dat hij, naar zijn mening, « niet gehouden (was) administratief en controlewerk uit te voeren, waartoe hij door de fabrikanten (zou) verzocht worden »;

d) eindelijk dat, volgens hem, de stad Berlijn diende beschouwd te worden als wel deel uitmakende van het gebied waartoe zijn vertegenwoordiging zich uitstrekte;

Overwegende dat partijen die geschillen onderworpen hebben aan scheidsrechters die gezegde geschillen beslecht hebben, door een beslissing dd. 7 October 1953;

dat de beslissing van de scheidsrechters, die thans het gezag van het gewijsde verworven heeft, voor recht zegt dat L. M. « een autonoom agent is, gebonden door een verhuring van nijverheid en gebeurlijk, in twee uitzonderlijke gevallen, door een lastgeving »;

Overwegende dat de scheidsrechters, uitgaande van dit vertrekpunt, en aan de hand van de bescheiden en

van de omstandigheden van de zaak, iedere partij voor een deel in het ongelijk stelden betreffende de onderworpen geschillen;

Overwegende dat zij de vennootschap M. in het ongelijk stelden op de volgende punten, te weten :

1) waar zij beslissen dat het initiatief tot het oprichten van onderagentschappen en tot de benoeming van onderagenten uitsluitend bij L. M. berustte; 2) waar zij verklaren dat er geen rechtsverband bestaat tussen de vennootschap M. en de onderagenten en dat L. M. zelf moet nagaan in hoever hij de door hem aangestelde onderagenten moet controleren en hoeveel inspectiereizen daartoe noodzakelijk zijn; en 3) waar de scheidsrechters beslissen dat Berlijn deel uitmaakt van het gebied waaraan de vertegenwoordiging van L. M. zich uitstrekt;

Overwegende dat de scheidsrechters integendeel L. M. in het ongelijk stelden : 1) waar zij er op wezen dat hij « zich steeds moet laten leiden door de belangen der fabrikanten en het begunstigen van de verkoop hunner producten — dit in tegenstrijd met de stelling van de onbeperkte onafhankelijkheid en volkomen zelfstandigheid die door L. M. gehuldigd was geworden; 2) waar de scheidsrechters beslissen dat L. M. in die mate (van het belang der fabrikanten) hun onderrichtingen moest volgen, en 3) waar zij voor recht zeggen dat L. M. zelf, alle tot hem bekende belangrijke kopers moest bezoeken;

Overwegende dat de vennootschap M. ten onrechte beweert dat, wat de toepassing betreft van de principes door de scheidsrechters aangenomen, zoals hierboven gezegd, zij alleen gerechtigd is die toepassing te bepalen, onder voorwendsel dat zij alleen beter dan wie ook weet wat haar belang is;

Overwegende dat eerst dient opgemerkt te worden dat zij, zoals iedereen, zich kan vergissen nopens hetgeen waarin haar wezenlijk belang bestaat;

dat haar onderstelde klare kennis van haar belang trouwens niet mag gelijkgesteld worden met de ongecontroleerde verklaring door haar zelve dat iets met haar belang strookt;

dat het haar anders mogelijk ware, zelfs tegen haar innerlijke overtuiging, onaannemelijke eisen naar willekeur te stellen, onder voorwendsel, dat zij die eisen acht conform te zijn met haar belangen, en dat haar opinie daaromtrent geen tegenspraak duldt;

Overwegende dat de kwestie trouwens ter zake veel minder is te weten of de vennootschap alleen te oordelen heeft over haar belangen, dan wel over de gepaste « middelen » die gezegde belangen het best dienen;

dat die kwestie van middelen juist meer het beroep van L. M. aangaat dan dit van de vennootschap M.;

Overwegende dat de scheidsrechters dienaangaande zeer oordeelkundig hebben verklaard (tiende bladzijde, III-d) dat het bepalen van de verplichtingen « niet aan een der contracterende partijen mag overglaten worden ».

Wat betreft de rechtskundige grondslag van de ontbinding :

Overwegende dat, alhoewel de rechten van de partijen aldus door de scheidsrechterlijke beslissing bepaald waren, de partijen het niettemin na die uitspraak oneens gebleven zijn nopens de toepassing van hun overeenkomsten, op verschillende punten;

Overwegende dat de vennootschap M. aan L. M. op 18 November 1953 liet weten dat zij een einde stelde aan de litigieuze overeenkomst van dienstverhuring;

Overwegende dat onderhavige vordering ertoe strekt

te horen zeggen dat de firma M. daartoe niet gerechtigd was;

Overwegende dat gezegde firma tegenstelt dat zij, luidens artikel 1794 van het Burgerlijk Wetboek, steeds het recht had aan de verhuur van diensten een einde te stellen zonder haar beslissing op enigerlei wijze te moeten rechtvaardigen;

Overwegende dat het inderdaad een recht is van de besteller van het te verrichten werk, de overeenkomst « ad nutum » te verbreken;

doch dat dergelijke verbreking op grond van voormeld artikel 1794, dan de verzaking impliceert aan de rechten die voor hem zouden voortvloeien uit de toepassing van artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek, en namelijk aan zijn recht vergoeding te eisen wegens de verbreking;

Overwegende dat de twee rechten inderdaad elkander uitsluiten, waar zij zowel in hun aard als door hun gevolgen verschillen;

Overwegende dat de vennootschap M. weliswaar, in pleittermen voorhoudt dat de verbreking voorzien bij artikel 1794, zeer verwant is aan de verbreking voorzien bij artikel 1184, die op de fout van een partij berust;

dat zij dienaangaande de mening van De Page inroept, die schrijft dat « les conditions auxquelles ce droit (1794) est subordonné, l'apparentent beaucoup plus à la résolution pour inexécution fautive qu'à la véritable résolution unilatérale »;

Overwegende dat de draagwijdte van die opmerking ogenschijnlijk hierin ligt dat het verdient opgemerkt te worden dat de « meester van het werk » gehouden is schadevergoeding te betalen, zowel wanneer hij de overeenkomst verbreekt « ad nutum » (1794) dan wanneer hij de verbreking bekomt na de fout van de aannemer te hebben bewezen (1184);

docht dat de gelijkens tussen de twee vorderingen niet verder gaat en dat zij integendeel voor het overige van elkaar diep verschillen;

Overwegende dat zij enerzijds verschillen wat hun aard betreft;

dat de verbreking op grond van artikel 1184 inderdaad van de beoordeling van de rechter afhangt en voor hem facultatief is, waar de verbreking luidens artikel 1794 integendeel alleen van de loutere wil van de besteller afhangt en niet aan het oordeel van de rechter zijn verwezenlijking kan te wijten hebben;

Overwegende dat, wat de gevolgen van de keuze tussen de twee besproken rechtsgronden betreft, artikel 1184 impliceert dat geen verbreking mag uitgesproken worden indien de schuldenaar niet eerst tot uitvoering aangemaand werd;

dat de schuldenaar in dit geval de uitvoering nog mag aanbieden en ook mag vragen dat er hem termijnen van respijt zouden toegekend worden;

Overwegende dat integendeel geen één van deze voorwaarden en mogelijkheden bestaat, wanneer de verbreking « ad nutum » geschiedt op grond van artikel 1794;

Overwegende dat de besteller die de verbreking « ad nutum » veroorzaakt, de verhuurder van de diensten of aannemer elk recht ontnemt om nog de uitvoering aan te bieden en dus zelf de oorzaak is dat geen uitvoering « in de toekomst zal geschieden »;

dat hij derhalve dit gebrek aan uitvoering « voor de toekomst » waarvan hijzelf de oorzaak is, niet kan inroepen om de betaling te ontwijken van de vergoeding die hij als prijs van de verbreking « ad nutum » moet betalen;

Overwegende dat dit nochtans juist is wat de vennootschap M. doet, om aan de betaling van die vergoeding te ontsnappen;

dat zij inderdaad een beweerde foutieve weigering van uitvoering « voor de toekomst » vanwege L. M. inroept, te weten de niet aanvaarding voor de toekomst van de door haar gestelde voorwaarden;

Overwegende dat dergelijk verwijt kan gelden voor een aanvraag tot verbreking volgens artikel 1184, doch niet voor de verbreking « ad nutum » voorzien bij artikel 1794;

Overwegende dat de verdediging van de vennootschap M. aldus niet gegrond voorkomt voor zover zij haar verdediging zou beperken tot de toepassing van artikel 1794 van het Burgerlijk Wetboek;

doch dat het dient aangenomen te worden dat de vennootschap M. alleen in ondergeschikte orde gezegd artikel inroept en dat zij in hoofdorde staande houdt dat zij door de houding van L. M. gemachtigd was in feite en op haar risico's een einde te stellen aan de overeenkomst, met de bedoeling de « exceptio non adimpleti contractus » op te werpen, indien L. M. haar tot verbreking zou dagvaarden;

..... (verder zonder belang).

COMMISSIE VAN BEROEP VOOR OORLOGSCHADE TE BRUGGE

21 Februari 1955.

Voorzitter : M. Demunck.

Advocaat : Mr De Vroe.

Epuratie. — Bij vonnis bevolen schrapping van epuratielijst. — Recht op herstel van oorlogsschade.

Wanneer een vonnis zonder meer, dus zonder de minste beperking wat de datum van ingang betreft, iemands schrapping van de epuratielijst beveelt, valt de betrokkene niet onder toepassing van artikel 5 van de gecoördineerde wetten op de oorlogsschade en heeft dus recht op herstel van de door hem geleden oorlogsschade.

Stockelynck t/ Minister van Openbare Werken
en Wederopbouw.

Overwegende dat het beroep regelmatig is in de vorm en tijdig werd ingesteld;

Overwegende dat het ertoe strekt te horen zeggen dat ten onrechte door de Provinciale Directie noch vergoeding, noch krediet werd toegekend;

Overwegende dat de beroepene laat gelden dat belanghebbende niet voldoet aan de voorwaarden gesteld om het voordeel te genieten van de financiële staats-tussenkomst, overeenkomstig artikel 5, par. 1 3° (gebrek aan burgertrouw);

Overwegende dat de geteisterde echter staande houdt dat hij zijn burgerrechten « ab initio » heeft teruggekregen en hij dus niet meer valt onder de uitsluitingsgronden vervat bij artikel 5 der samen-geordende wetten op oorlogsschade;

Overwegende dat beroeper ingeschreven werd op de epuratielijst van de Krijgsauditeur op 29 October 1946 en dat hij bij vonnis van de Rechtbank te Veurne dd. 5 April 1949 van de lijst, voorzien door artikel 4 van de Besluitwet van 19 September 1945 werd geschrapt;

Overwegende dat bedoeld vonnis in zijn dispositief :

- 1) het verhaal als gegrond aanvaardt,
- 2) beveelt dat de naam van de lijst B.W. 19 September 1945 zal geschrapt worden,
- 3) de kosten ten laste worden gelegd van de Staat;

Overwegende dat het beschikkend gedeelte geen datum vermeldt waarop de schrapping intreedt; dat echter de motivering uitdrukkelijk vermeldt: «Overwegende dat het billijk voorkomt, in de tegenwoordige omstandigheden en gezien de gegevens der zaak, de vervallenverklaring opgelopen door betrokkene niet verder te behouden»;

Overwegende dat beroepene, voortgaande op gezegde «motivering» van het vonnis, eruit afleidt dat de Rechtbank de schrapping bevolen heeft vanaf de datum van het vonnis en niet met terugwerkende kracht;

Overwegende dat het vonnis de schrapping beveelt zonder meer, dus zonder de minste beperking wat de datum betreft van het ingaan ervan;

Overwegende dat, bovendien, de kosten ten laste gelegd worden van de Staat;

Overwegende dat de motivering niet strijdig is met het dispositief;

Overwegende dat beroeper dan ook niet valt onder toepassing van artikel 5 der samengeordende oorlogsschadewetten;

VREDEGERECHT TE GENT

3e Kanton. — 20 October 1954.

Rechter : M. Remouchamps.

Advocaten : Mrs J. Ronse en R. Rombout.

Auteursrecht. — Vereiste voor het ontstaan van auteursrecht op fotografische werken : oorspronkelijk karakter.

De wet van 26 Juni 1951 heeft de herziening van de Conventie van Bern, zoals zij werd ondertekend te Brussel op 26 Juni 1948, bekrachtigd. De wet van 27 Juli 1953 heeft alle bepalingen van deze Conventie die voor de auteur voordeliger mochten zijn dan de binnenlandse wetgeving, toepasselijk gemaakt. Artikel 2, lid I, van dit herzieningsverdrag, rangschikt uitdrukkelijk de fotografische werken, en die welke door een soortgelijke werkwijze als de fotografie verkregen zijn, onder « letterkundige en artistieke werken », waarop auteursrecht kan bestaan.

Het enige vereiste voor de toepassing van de auteurswet is, dat zulke werken een voldoende karakter van originaliteit vertonen en dat zij onmiskenbaar de stempel van hun maker dragen. De fotografische afbeelding van personen en zaken kan een oorspronkelijk karakter verkrijgen door de eigen wijze van belichting, tijdopneming, wending, afscherming, achtergrond, aanwending van een uitgebreide gamma van emulsies, van papiersoorten, enz. Zelfs bij het ontbreken van artistiek karakter volstaat zulke originaliteit om een auteursrecht te doen ontstaan.

Barbaix t/ Lequeux.

Overwegende dat eiser, kunstfotograaf, twee portretten van zekere A. R. Demeyere en van A. Mestdagh maakte; dat verweerder, eveneens fotograaf, deze foto's heeft nagemaakt en in talrijke exemplaren fotografisch afdrukte om te dienen als doodsbilde-

kens; dat hij aldus 600 plaatjes met de beeltenis van Demeyere en 1050 met deze van Mestdagh leverde respectievelijk aan drukkerij Van Laere en aan de Verenigde Invaliden te Gent;

Overwegende dat eiser zich beroept op de wet van 22.3.1886 op het auteursrecht en vergoeding vordert wegens de onrechtmatige reproductie van zijn werk;

Overwegende dat de Wet van 26.6.1951 de herziening van de Conventie van Bern, zoals zij werd ondertekend te Brussel op 26 Juni 1948, heeft bekrachtigd; dat de Wet van 27.7.1953 al de bepalingen van deze Conventie, die voordeliger zou zijn voor de auteur dan de binnenlandse wetgeving heeft toepasselijk gemaakt;

Overwegende dat art. 2 van al. 1 van dit herzieningsverdrag uitdrukkelijk de fotografische werken of deze gelijkaardige middelen verwezenlijkt, rangschikt onder de « letterkundige en artistieke werken », waarop een auteursrecht kan bestaan;

Overwegende dat de enige vereiste voor de toepassing van de auteurswet is, dat zulke werken een voldoende karakter van originaliteit vertonen, dat zij onmiskenbaar de stempel van hun maker dragen; overwegende dat de fotografische afbeelding van personen en zaken een oorspronkelijk karakter kan nemen door de eigen wijze van belichting, tijdopname, wending, afscherming, achtergrond, aanwending van een uitgebreide gamma van emulsies, van papiersoorten, enz. Dat zelfs bij gebrek aan kunstkarakter zulke originaliteit volstaat om een auteursrecht te doen ontstaan;

Overwegende dat de kwestige foto's, ontegensprekelijk zulk karakter van eigen behandeling dragen en dat een ervan ten minste het handteken van de maker droeg; overwegende dat de namaak van zulke foto's dan ook verboden was tenzij de auteur voorafgaandelijke toestemming tot reproductie zou hebben gegeven; Overwegende dat in casu de reproductie sloeg op portretten;

dat de Wet weliswaar een reproductie toelaat aan de eigenaar van het origineel; dat deze tekst nochtans enkel de reproductie bedoelt van plastische werken, uitgevoerd op een enkel exemplaar (artikelen 19 en 20 Wet van 22.3.1886) — dat de aankoper of opdrachtgever van kunstfoto's eigenaar wordt van de hem afgestane afdrucken, maar hierop geen auteursrecht bekomt; dat enkel de auteur eigenaar van het negatief de verdere rechten van reproductie bezit; overwegende dat verweerder aldus zonder recht en met winstgevend oogmerk het werk van eiser heeft nagemaakt;

dat de schade aan eiser berokkend in verhouding staat met de winst hierdoor verwezenlijkt door verweerder;

dat het bedrag dezer schade billijk wordt berekend op 1 fr. per beeld;

Gelet op de artikelen 2, 4, 6, 37 en 41 der Wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in de gerechtszaken;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, recht doende tegensprekelijk : veroordelen verweerder in betaling aan eiser van 1.650 frank meer de gerechtelijke intresten en de kosten van het geding, begroot op 254 frank.

NOOT : Zie in dit nummer het vonnis van de rechtbank te Gent d.d. 23 Februari 1955, waarbij bovenstaand vonnis van de vrederechter is bevestigd.

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

15 Februari 1955.

Voorzitter : M. L. Blocquaux.
 Rechtskundig Bijzitter : M. Speyer.
 Advocaat : Mr P. Pollet.

Arbeidsrecht. — Ondernemingsraden. — Nietigheid van de kiesbrieven voor ondernemingsraden alleen om een van de zes in artikel 20 van het besluit van de Regent dd. 13 Juli 1949 bepaalde redenen.

Geen stemming is nietig behalve in de bij de wet bepaalde gevallen. Art. 20 van het besluit van de Regent d.d. 13 Juli 1949 op de ondernemingsraden bepaalt op beperkende wijze slechts zes redenen van nietigheid der kiesbrieven. In het onderhavig geval is geen dezer redenen aanwezig zodat er geen nietigheid is.

De Caluwe en cs. t/ Esso Standard.

Gezien het tussenvonniss van deze Raad dd. 18 Januari 1955...

Overwegende dat uit de verdere ontwikkeling der zaak is gebleken dat de kiesbrieven op het stembureau 2, Antwerpen-Kruisschans met rode potloden werden ingevuld;

Dat aanleggers aangesloten bij het A.C.V. bijgevolg voorhouden dat het mogelijk is geweest de verdeling der stemmen in dit afzonderlijk Bureau 2, Kruisschans na te gaan en zulks volgens hen een schending uitmaakt van het kiesgeheim, dat zij diensgevolge de nietigheid aanvragen van de volledige verkiezing, daarin begrepen de verkiezingen gehouden op het ander bureau;

Overwegende dat het dus gaat om het invullen van de kiesbulletijns vermits de beweerde nietigheid wordt geput in het feit dat deze bulletijns met een rood potlood werden ingevuld dan wanneer ze met een zwart potlood dienden ingevuld te worden;

Overwegende dat er geen nietigheid bestaat tenzij zij door de wet voorzien wordt; dat art. 20 van het R.B. van 13 Juli 1949 op beperkende wijze zes redenen aanhaalt van nietigheid der kiesbrieven;

Overwegende dat alleen eventueel paragraaf 5 van dit artikel in aanmerking zou kunnen komen; dat het inderdaad spreekt van stembrieven, waarvan de kiezer door een teken, een doorhaling of een merk zou kunnen erkend worden, dat in casu het niet gaat om een kiezer maar wel om een aantal kiezers, nl. 19 die zouden kunnen erkend worden, dat evenwel tussen deze 19 kiezers geen enkel persoon bepaaldelijk vereenzelvigd kan worden of werd;

Overwegende dat het zelfs niet bewezen is dat men tot de afzonderlijke telling is overgegaan van de 19 stemmen, uitgebracht in het bureau 2, Antwerpen-Kruisschans;

Overwegende dat het, hoe betreurenswaardig het ook kan zijn, geen nietigheid uitmaakt in de zin van art. 20 van het R.B. van 13 Juli 1949.

Om deze redenen :

Wijst aanlegger af van hun vordering en verwijst hen in de kosten.

BALIELEVEN

VERBOND DER BELGISCHE ADVOCATEN

Jaarlijks congres te Hasselt, 25-26 Juni 1955

Het Verbond der Belgische Advocaten zond aan al zijn leden het hieronderstaand rondschriften, met het programma van het jaarlijks congres dat op 25-26 Juni a.s. zal plaats hebben te Hasselt :

Geachte Confrater,

Onze jaarlijkse algemene vergadering en de plechtigheden die zullen ingericht worden voorspellen zo schitterend te zijn als verleden jaar. Het Verbond wordt ontvangen door de Balie van Hasselt die een programma opgemaakt heeft waarin de toeristische kant een voorname plaats bekleedt.

Om aan de inrichters toe te laten het programma te verwezenlijken wordt U verzocht uw toetreding zo haast mogelijk, en in elk geval uiterlijk 12 Juni 1955, binnen te zenden. Gelieve te dien einde het inschrijvingsbulletijn in te vullen en het te laten geworden aan Mr André Byvoet, Runxtersteenweg, 73, Hasselt.

Aanvaard, geachte Confrater, de betuiging van onze confraternele en toegenegegen gevoelens.

De Algemene Secretaris,
Emmanuel Thiebauld.

De Voorzitter,
Charles Boelens.

Programma van 25 en 26 Juni 1955

ZATERDAG 25 JUNI :

- 15.— u. Algemene vergadering — Paleis van Justitie — Hasselt, Havermarkt, 10.
- 17.— u. Thee aangeboden door de heer Gouverneur van de Provincie Limburg, M. L. Roppe, ere-advocaat, in de salons van het Provinciaal Gouvernement.
- 18.30 u. Ontvangst op het Stadhuis door het Gemeentebestuur van Hasselt.
- 20.— u. Banket in de feestzaal van de Associatie der Kempische Steenkolenmijnen, Oude Luikerbaan.
 Een danspartij zal ingericht worden na het banket.
 Uitgelezen orkest.
 Nachtverblijf in de stad.

ZONDAG 26 JUNI :

- 9.30 u. Bijeenkomst aan het Paleis.
 Vertrek voor een tocht in de Kempen (natuur en nijverheid gepaard) : Hasselt - Diepenbeek - Genk - As - Mechelen - Eisdemijnen - Lanklaar - Waterschei - Zwartberg - Winterslag - Zonhoven - Houthalen - Helchteren - Zolder - Beringen.
- 11.30 u. Mis in de Kerk van Beringen - Orgelspel.
- 12.— u. Ontvangst in het casino te Beringen door de Directie van de Kolenmijn.
- 12.45 u. Vertrek langs Vogelsank naar het Provinciaal Domein van Bokrijk.
- 13.— u. Lunch in het kasteel.
- 15.— u. Bezoek aan het openluchtmuseum.
- 15.30 u. Vertrek voor het bezoek aan het Albertkanaal : Eben-Emaal - Stop van Ternaaien - Sint-Pietersberg - Vroenhoven - Veldwezelt - Kanne.
- 18.— u. Terugkeer naar Hasselt - Uit elkaar gaan.

Opmerkingen :

1. De echtgenoten en de familieleden die de confraters vergezellen zullen aan al de plechtigheden mogen

deelnemen aan de ontvangst evenals aan het banket en de lunch, behalve aan de algemene vergadering voorbehouden aan de leden van het Verbond. Tijdens deze laatste zullen de Dames gelegenheid hebben het Begijnhof en de Provinciale Bibliotheek te bezoeken.

2. Kosten :

- a) Deelnemingskaart : 50 frank verplichtend voor allen.
- b) Banket te Hasselt : 250 frank per persoon (175 frank voor de stagiaires).
- c) Lunch te Bokrijk : 200 frank per persoon (125 frank voor de stagiaires).

3. Vervoer :

De confraters die de verplaatsing doen per wagen worden verzocht het aantal in hun voertuig beschikbare plaatsen aan te duiden op bijgaand bulletin. Het Comité zal zich bezighouden met al de te nemen maatregelen voor de verzekering van het verkeer, het parkeren, enz.

4. Nachtverblijf te Hasselt :

Zij die wenssen te overnachten gelieven zulks te vermelden op het inschrijvingsbulletijn, en het aantal en de aard van de gewenste kamers aan te duiden. Uiterste datum 12 Juni 1955.

5. Ten einde de verwezenlijking van het programma en het goed verloop van dit Limburgs weekeind te verzekeren, zal de dagorde stipt gevolgd worden.

6. Stadskledij voor het banket.

VLAAMSE CONFERENTIE BIJ DE BALIE AAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT

Reis naar Engeland

Dat de Vlaamse Conferentie van de Balie te Gent, een periode van grote Conferenciers, waarin de namen van Prof. Meijers, Prof. Julliot de la Morandière, Prof. Van Dievoet, Ambassadeur Botha, Staatsminister Van Cauwelaert, de Stafhouder van Québec, Dorion, als zoveel hoogtepunten voorkomen, wilde afsluiten met een grote tocht, lag helemaal in haar lijn en het was een talrijke schare die inschreef voor de vierdaagse Engelandreis.

Festijn van confraterniteit, van ontspanning en van reisgenot.

Was het volledig ongestoord karakter van de overvaart te danken aan de eerder kalme zee, aan de deugdelijkheid van de dramamine door Nicole zo kwistig uitgedeeled of aan de zeevaardigheid van de balieleiden... gezien de twijfel, werd natuurlijk aan de laatste hypothese de voorkeur geschonken.

Reeds de eerste avond geraakte iedereen vertrouwd met de zonderlinge gewoonten van het Londense restaurant- en gezelschapsleven: ontdekten we proefondervindelijk op welke uren van de dag mag gedronken worden, op welke gegeten, en op welke uren en plaatsen men met de grootste ernst, volgens Engelse traditie, wat eten moet bestellen... om... aan wat drank te geraken;

en daar sommigen deze ervaring toevallig in de duurste gelegenheden van Picadilly Circus en van Marble Arch opdeden, noemden zij haar « zeer kostbaar ».

Wat gedurende deze mooie tocht het meest de aandacht gaande hield of het meest charmeerde: was het het typische Engelse landschap tussen London en Oxford? het statige oude binnenhof van Christ-College? de stijlvolle dienst in de hoofdkerk aldaar? de zwanen van Stratford on Avon, en de ver gedreven en goed uitgebate Shakespeare cultus met zijn ononderbroken stroom « bedevaarders »?

Was het de rust van Trafalgar Square midden het razend tempo van het City leven?

de ongelooflijke rijkdom van de National Gallery (waar men zijn hart vasthoudt bij het ontdekken van de aanslagen door barbaarse restaurateurs op enkele Vlaamse meesterwerken gepleegd)?

Of was het dan toch het zo gans andere leven op het Londense Gerechtshof;

De gepruikte statigheid van de Engelse magistratuur en balie, de diepe buiging van de Voorzitter voor Publiek en Jury alvorens de zitting te verlaten,

de verlatenheid waarmede een vrouwtje, alleen op een verhoog in de openbare zitting een cross examination te doorstaan had in verband met haar echtscheidingsproces?

Of waren het de zoete banden van de confraterniteit en vriendschap, die buiten de koortsige ijver van de dagelijkse praktijk, zoveel inniger tot uiting komen gedurende de ontspanning van een schone reis.

Wie zal het zeggen?

Wanneer na vier dagen, ten huize van Voorzitter Mr G. Debra, de beker van het afscheid geheven werd, en tot zeer laat in de avond over alle herinneringen werd nagepraat, was het een « vriendengroep » die uit elkaar ging, en werd reeds gedroomd van verre nieuwe tochten...

TIJDSCHRIFTEN

Arresten en Adviezen van de Raad van State : Juli-Augustus-September 1954.

Rechtspraak.

Nederlands Juristenblad : afl. 22 - 28 Mei 1955.

Mr E. H. Thijssens, Internationale bescherming van aan het auteursrecht grenzende rechten (droits voisins). — Mr O. Leyendekkers, De stageverordening en art. 2, 2° B.W. (persoonlijke dienstbaarheid). — Mr H. D. van Beek, De artikelen 305 en 310 B.W. en het ontwerp Professor Meijers. — Kinderen geboren tussen de 180° en de 300° dag na de ontbinding van het huwelijk. — Mr A. J. M. van Moorsel, Het processie-verbod. — Jhr Mr R. W. J. den Tex, De vertegenwoordiging bij de Belastingkamer van het Gerechtshof. — Mr P. Meyjes, De verspreking. — Prof. Mr C. W. van der Pot, Vereniging voor administratief recht. — Mr A. Dirkzwager, In gemeenschap van goederen gehuwde faillissementscuratrice.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie : n° 4401 - 28 Mei 1955.

Dr A. R. Bruijn, De uitsluitingsclausule van art. 175 B.W. en de legitieme portie. — Mr M. A. Cohen, Aanvullende bijdrage huisraadschade en de Successiewet. — Mej. Mr A. A. L. Minkenhof, Overzicht der Nederlandse Rechtspraak, Familierecht (VI, slot).

Journal des Tribunaux : n° 4067 - 29 mai 1955.

Rosette Dubuisson, Rééducation. — Jurisprudence.

Recueils Dalloz et Sirey : 20° cahier - 28 mai 1955.

R. Jambu-Merlin, Dol et faute lourde. — R. Savatier, La date de demande d'insertion, dans le bail rural établi par le tribunal paritaire d'une clause de reprise triennale pour enfant majeur. — A. Pépy, L'appel recevable du jugement statuant sur demande de relèvement d'incapacité commerciale. — P. A., Recevabilité de l'appel de l'ordonnance du juge d'instruction rejetant une exception d'amnistie. — René Chapus, La compétence juridictionnelle en cas de recours de l'Etat contre un agent auteur d'une faute personnelle dommageable pour un tiers que l'Administration a indemnisé.